Mütekait, eytam ve eramil maaşlarının itasına 2 kânunu evvelde başlanıyor; Bankadan alanlar nasıl alacaklar?

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

M. Litvinof Amerikadan Romaya hareket etti. Birinci kânunda M. Mussoliniyi resmen ziyaret edecektir.

FİYATI 5 KURUŞTUR | 8 inci sene No. 2802 | PAZARTESİ | 27 TEŞRİNİSANİ 1933 | Tel: { Müdür: 24318, Yazı işleri müdürü: 24319. İdare ve Matbaa: 24310.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ

Türk, topraklarına gözdikebilecek olanların gözlerini çıkarmayı bilen millettir

Hiç kimsenin ne toprağında, ne malında gözümüz yoktur. Fakat, vatanın her karış toprağını müdafaa için 17 milyon Türkün herbiri çelikten birer kal'adır

Balkanlarda sulh, Bulgar politikası

Siirt Meb'usu: MAHMUT

Son günlerde bazı gazeteler, Balkanlarda bir Dörtler misakı yapılacağından bahsettiler. Fazla acele ediyorlar: Ameli kıymeti olmıyan muahede ve misaklardan ne çıkar? Büyük devletlerin yaptığı Dörtler misakının doğmadan ölmesi, bu hakikatin en güzel izahıdır. Balkan Birliği bizim için bir idealdir. Bu ideale behemehal ulaşacağız. Fakat bu, öyle bir ideal ki, tahakkukundan, tatbikatından hiç bir devlet müteessir olmıyacak, hiç birini sukutu hayale uğratmıyacak.. Balkan sulhü, Balkan birliği için çalışanlar, işte bu şeraiti hazırlıyorlar.

Biz, Balkanlarda Bulgaristanın gidişinden pek memnun değiliz. Bulgarlar; haricî politikalarına bir türlü doğru ve istikrarlı bir istikamet veremediler. Sofyada hâlâ ayni tereddüt, ayni kararsızlık devam ediyor.

Bulgar Başvekili Gospodin Muşanofun Sobranyadaki son beyanatını okuduk: "Bulgaristan, Briyan - Kellog misakını imzalamakla harbi ebediyen mahkûm etmiştir. Bütün komşular ile sulh ve dostluk içinde yaşamak kararındadır.„ Gospodin Muşanof, bu umumi sözlerden başka, Bulgaristanın takip edeceği sulh politikası hakkında komşularından her birine ayrı ayrı teminat veriyor. Başvekilin bu güzel sözlerine diyeceğimiz yoktur. Şu kadar ki, vaziyet; yalnız ve kuru vaitlerle emniyet verici bir mahiyet alamaz. Bulgar Başvekili son nutkuyla memleketinin siyasî ve hayatî menfaatlerine en ziyade uyan bir politikayı ifade etmiş oldu. Fakat bu politikaya herkesi ve bilhassa komşularını, alâkadarlarını inandırmak için, hayat ve tatbikat sahasında tecellilerini göstermek lâzımdır.

Biz Türkler, Bulgar milletiyle iyi dostluk, iyi komşuluk yapmak istiyoruz. Yazık ki, bizim bu candan kararımız; Bulgaristanda, bazı zümreler ve komiteler tarafından hoş görülmiyor. M. Muşanof, Trakya komitesinin harekât ve faaliyetinden dolayı çok gücendiğimizi, gücenmekte haklı olduğumuzu, kendisinin de bundan müteessir olduğunu söyliyor. Komşu memleket Başvekilinin bu teessürüne teessüründeki samimiyete inanmamak olmaz. Ancak şu noktayı da işaret etmeden geçemiyeceğiz: Vaziyet şudur ki, Bulgaristanda Türkiye gibi iyi bir komşu, doğru bir dost memleket aleyhinde tahrikât yapılıyor. Aklı başında her Bulgar vatandaşının bundan müteessir olmasını pek tabiî buluruz. Bu bakımdan, M. Muşanofun teessürünü de pek ciddî telâkki ediyoruz. Ancak samimî bir telâkkimiz daha var: Buna benzer meselelerde, mes'uliyet mevkiinde bulunan bir hükûmet reisinin teessürü; yalnız nazarî sahaya münhasır kalmamalıdır. Endişelerimizi tahrik eden sebepler malûmdur: Bu güne kadar, muhtelif Bulgar hükûmetleri tarafından Trakya komitesinin, Makidonya komitelerinin tedibi hakkında verilen teminatın semeresi görülmedi. Son beyanatında Gospodin Muşanof, teessürümüze hak verdikten sonra Bulgar hükûmetine ve alacağı tedbirlere, Türk hükûmetinin ve milletinin itimat etmesini bilhassa rica ediyor. Son defa olarak bu itimadımızı da aziz dostumuzdan esirgiyecek değiliz. Çünkü niyetimizde ve kararımızda sabit ve halis bulnuyoruz.

Bulgaristanın mes'ul ricaline, memleketlerindeki komitelerin faaliyetinden, tahrikâtından ne vakit şikâyet edilse aşağı yukarı ayni cevap alınıyor: "Ne yapalım? Bundan biz de müştekiyiz. Gayri mes'ul, gayri resmî komite ve teşkilâtın faaliyetine set çekemiyoruz. İşlenen cürümlerin failerini bulamıyoruz. Teşkilâtı dağıtamıyoruz.."

Bu tarzdaki izahlar, her hangi bir müdafaa vasıtası, müdafaa tabiyesi olamaz (tactique). Bunda devlet otoritesini inkâr etmek gibi bir mâna da var. Halbuki biz, Bulgaristanda muntazam, bütün mânasiyle medenî bir devlet olduğuna, bu devletin yüksek bir otoritesi bulunduğuna inanmak isteriz. Bundan başka memleket idaresinin, hükûmet politika ve idaresinin nasıl yürütüldüğünü bilmez değiliz. Bulgarlar gibi aklı selim sahibi, medenî bir millete; komiteciliğin medenî ve insanî hayatla telif kabul etmiyen bir şey olduğunu anlatmanın müşkül olacağını aslâ kabul etmiyoruz. Harici ve millî politika işlerinde hükûmet tarafından gösterilen hedefe doğru milletin nasıl teveccüh ettiğinin en güzel misalini bizzat Bulgaristanda gördüğümüzü ha-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

T. Rüştü Beyin beyanatı

"..Bir devlet, muahedelerin yeniden tetkikini isterse taahhütlerine hürmet etmediğini göstermiş olur..„

"..Bize bir kıta teklif etseler, bunu almak için bir tek parmağını fedaya razı bir Türk bulunmaz. Fakat topraklarımızdan bir parçası alınmak istenirse 17,000,000 Türk onu müdafaa için canlarını feda edecektir..„

ATİNA, 26 (A. A.) — Atina Ajansından:

Türkiye Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Bey, gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur:

" — Belgrada seyahatten maksadım, Yugoslavya ile metni Cenevrede hazırlanmış ve alâkadarlara bildirilmiş olan bir dostluk ve hakem misakı imzalamaktır. Bu misakın hükmü, manası ve ehemmiyeti, geçenlerde Romanya ile imzalamış olduğumuz misakın aynidir. Belgratta daha umumî meseleler üzerinde görüşmek fırsatını bulmam muhtemeldir. Binaenaleyh, daha evvel Atinaya gelerek Yunan dostlarımızla görüşmem tabiî idi. Nerede kaldı ki, Türk - Yunan misakı iki devleti alâkadar eden her haricî meselede görüşmemizi icap ettirmektedir. Belgratta Yunan dostlarımızın rızasını almadan cevap veremiyeceğim meselelerde

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Atinada şayanidikkat ve pek mühim beyanatta bulunan Hariciye Vekilimiz Tevfik Rüştü B.

İcra koridorlarında ve dairesinde..

İcra teşkilâtında beklenen değişiklikler yapıldı!

İcra memurluklarına hukuk mezunları getirildi, muavinler açıkta kaldı

Adliyemizde yapılan ıslahat gün geçtikçe tekâmül etmektedir. Adliye vekâletinin icra memurlarının da hukuk mezunlarından olması hususundaki mesaisi neticelenmiş ve tahakkuk etmiş-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

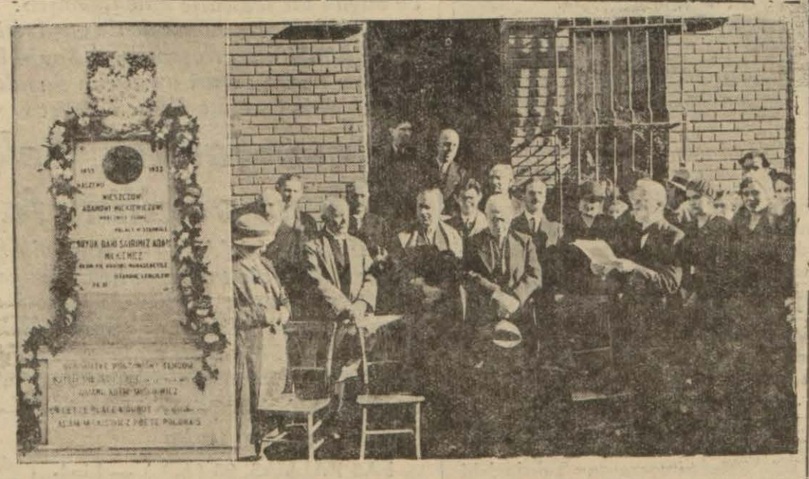

Leh vatanperverinin evi önüne talik edilen plâka ve yapılan merasımden bir intiba. (Yazısı iç sahifemizde)

Suriye'de Milliyetperverlerin Galeyanı

Fransa - Suriye muahedesini istemiyorlar

KUDÜS, 26 (A. A.) — Havas Ajansından: Şam'da tam bir sükûn hükümfermadır. Fransa - Suriye muahedesi münakaşalarının durdurulmuş olması ekârı teskin etmiştir.

Fransa Suriye muahedesinin münakaşası esnasında milliyetperverler, muahedenin reddi hususunda bir takrir vermişlerdi.

Celseyi tatil eden yüksek komiser, bu takririn gayrikanunî olduğunu kaydetmiştir.

Hükûmet, milliyetperverlerin bu hadiseden istifade ederek Reisicümhurla nâzırları hiyanetle ittiham etmek istediklerini ve bu suretle kabine ve âyân reislerini istifaya mecbur etmek niyetinde olduklarını öğrenmiştir.

Celseyi tatil etmekle yüksek komiser sükûnun teessüsüne ve yeni teşekkül etmiş olan parlâmento rejiminin sağlamlaşmasına yardım etmiştir.

Yeni Alman sefiri

Von Rosenberg cuma günü şehrimize geliyor

Von Rosenberg

Sabık Sefir Her Nadolni'nin yerine tayin edilen Alman Sefiri Von Rosenberg önümüzdeki cuma günü şehrimiz gelecek ve itimatnamesini Reisicümhur Hazretlerine takdim etmek üzere ertesi günü Ankaraya gidecektir. Yeni sefir, Ceneral Von Rosenberg'in oğludur. 1874 senesinde Berlinde doğmuş, 1903 te hariciye mesleğine intisap etmiştir. Almanyanın yeni Ankara Sefiri, 1922 - 1923 senesi içinde iktidar mevkiinde bulunan kabinede bir müddet Hariciye Nazırlığını da deruhte etmişti.

Kitaplar ne zaman Hazır olacak?

Üniversite tercümanlarının çoğu tayin edildi

Üniversitedeki ecnebi profesörlerin tercümanları kısmen tayin edilmiştir.

Op. Burhaneadin B.

Bu ay nihayetine kadar bütün tercümanlar tayin edilmiş olacaktır. Tercümanlara 75 lira ücret verilecektir.

Üniversitede kânunuevvel maaşı bir müddet gecikecektir. Bunun sebebi de 7 aylık muvakkat bütçenin henüz vekâlet tarafından tastik edilmemiş olmasıdır.

Ecnebi profesörlerin mukavelelerine nazaran her profesör kendi sahasına ait ders kitapları hazırlıyacaklardır. Bu kitapların yazılması ve hazırlanması iki seneye kadar ikmal edilecektir. Bu kitaplar bilâhare doçentler tarafından türkçeye çevrilerek neşredilecektir. Talebe bu suretle kitap tedariki sıkıntısından kurtulacaktır.

Evvelki kadroda porfesör olarak tayin edilen operatör Burhaneddin Bey cerrahî ordinaryüsü M. Nissen'in yarına doçent olarak tayin edilmiştir.

"Harp hazırlıkları açıktan açığa yapılmaktadır „

M. Litvinof'un Amerikada bir nutku

Muhtelif memleketler biribirlerinden uzaklaşıyorlar. Bunun bir istisnası vardır: TÜRK-RUS DOSTLUĞU

MOSKOVA, 26 (A. A.) — Tass Ajansı bildiriyor:

New - York'ta Rus - Amerikan Ticaret odasile Sovyet cemiyetinin Amerika Şubesi tarafından M. Litvinof şerefine bir ziyafet verilmiş ve muaileyh bu ziyafette bir nutuk söylemiştir. Bu ziyaette iki bin kadar maliyeci, sanayi erbabı ve sair zevat bulunmuşlardır.

M. Litvinof nutkunda kapitalist âlemindeki siyasî, iktısadî ve içtimaî hercümercin devam etmekte olduğunu söylemiş ve demiştir ki:

"— Muhtelif memleketler arasında biribirinden uzaklaşmanın şiddetini artırması bunun bir delilidir. Ve bu halin hemen hemen tek bir istisnası vardır ki o da Türkiye ile Rusya arasındaki mevcut olan dostluğun en bariz misalini teşkil eden ve cihan tarihinde misli mesbuk bulunmıyan samimî, mütekabil münasebetlerdir.

"Amerika ile Sovyet Rusya arasındaki münasebetlerin de bunlara inzimam edeceğini ümit ederim.

"Harp hazırlıkları, açıktan açığa yapılmaktadır. Militarist zihniyetin en bariz vasfı, bazı milletlerin diğer milletlere mütefevvik olduğuna, hattâ bazı milletlerin diğer milletlere

(Devamı 6 ıncı sahifede)

New - York'ta mühim bir nutuk söyliyen M. LİTVİNOF

Bakır hazinelerine varmıya 113 kilometre kaldı

Malatyadan 57 kilometre ileriye geçtik ve 310 kilometreyi bitirdik

Fevzi Paşa — Erganiye doğru büyük bir servet olan bakıra doğru ilerliyor.

Diyarıbekir demiryolu Türk parası, Türk tek gayreti ile memlekete ve refah getirecek her gün adım, adım

Fevzipaşa ile Ergani arasında demiryolu mesafesi 423 kilometredir. Geçen ay nihayetine kadar inşa edilmiş miktar 310 kilometredir. Bu suretle Erganiye varmak için ancak 113 kilometre kalmıştır. Malatyadan Fevzipaşa arası 253 kilometre olduğuna göre,

(Devamı 6 ıncı sahifede)

İstanbulda senede 100 bin ton ecnebi kömür satılıyor

Kömür işi, günün meselesi olmuştur

Hükûmetimizin kömürlerimiz için alacağı yeni tedbirler ve İsmet Paşa Hazretlerile İktısat Vekili Celâl Beyin havzadaki tetkikleri iktısadî mahafilde büyük bir alâka ile takip edilmekte ve günün meselesini teşkil etmektedir.

Bilhassa transit ecnebi kömürü satışının önüne geçilmesi yolunda atılan adım kömür havzasında büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır. Eğer hükûmet ecnebi kömürlerinin İstanbulda vapurlara verilmesini menedecek olursa kömür ihracatımızın artımında yeni bir saha açılmış olacaktır.

Her sene memleketimize hariçten gelen ecnebi kömürünün yekûnu mühim bir miktara baliğ olmakta ve bu kömürlerin kıymeti olan Türk liralarının bir parası bile memlekete kalmadan harice çıkmaktadır.

Son senelerde hariçten memlekete

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Kozluda yeni yapılan asrî bir kuyu ağzı ve asansörün hariçten görünüşü

Tarihî tefrika: 164

Yıldızdan Ordu Köşküne

Yazan : S. N. Her hakkı (Milliyet) indir.

Sultan Azizin Hal'i

4

Hâtırat arasında bir hâtıra. — Âli Paşa. — Tebdili saltanat kararlaştırıldı!— Mitat Paşanın Ziya Beye iltifatı

Şair Ziya Beyin Mitat Paşaya serzenişlerini, Selânik esbak valisi şair Nâzım Paşa anlatmıştı. Nâzım Paşa, bu mülâkatın bütün teferrüat ve tafsilâtını bizzat Ziya Beyden duymuştu.

Şair Nâzım Paşa, Ziya Paşanın has muhiplerindendi, Adanada, Konyada beraber bulunmuşlardır. Ziya Paşanın büyük Reşit Paşa ile Mitat Paşaya meftunluğunu da, kendine mahsus öz türkçe sözler ve içten yanıp yakılmalarla müşarünileyh mükerreren bize naklet - mişti.

Ziya Paşa, Âli Paşa merhumu her nedense sevmemişti, sevemi - yordu. Âli Paşa, her ne kadar âkil, zeki, diplomat ta olsa, şairin perisi ondan hoşlanmamıştı. Âli Paşaya dair olan menkıbelerini, tenkit ve tarizlerini kendisi bizzat kendisi yazmış ve adaşım Süleyman Nazif merhum da kısmen anlatmıştı. Yalnız şu fıkrayı şimdiye kadar hiç bir yerde rastlayamadım.

Nâzım Paşadan işittim. Ziya Paşa:

— Âli Paşa , zahiren çok mütevazi görünür, mahviyet gösterir. En küçük bir kalem efendisine bile derin hürmetle selâm verir; âciziniz, bendeniz! der. Fakat o tevazu ve mahviyet içinde o derecede kibir ve inaniyet vardır ki Abdülâzizin kibir ve azameti yanında hiç kalır. Âli Paşa; zatına mahsus kazdırdığı bir mühürde:

Hâk ol ki hüda metrebeni eyleye âli
Tacı seri âlemdir o ki hâki kademdir.

Beytini yazdırmıştır. Halbuki arzı hülûs zımnında kendine takdim olunan medhiyenin:

Senden de eğer olursa hâli
Mânasız olur bu Babı-âli

Diye mühür beytini, sözde sanayii lâfziye ve bediaya misal olarak oğlu Ali Fuat Beye ezber ettirmişti. Bu cihetlerle onu sevemem. Esasen sözü, özüne, kavli, filine uymayanları beğenemem, davayi inaniyet edenleri, hotpesentleri çekemem!

Dermiş!

Yazmakta olduğumuz hâtırat arasında şu hâtıracığı da istitrad kabilinden kaydettikten sonra sadede gelelim.

Mitat Paşa, Ziya Paşanın heyecanlı, müteessirane söz ve tavırlarından çok mütehassis olmuş, Ateşli şairi, içli vatanperveri bu derecede müteessir eden huzur hâdisesini, evvelinden âhırına kadar, olduğu gibi anlatmağı ve onu neticei matlûbeye erdirmekte velev beş on dakika bile bekletmeği tecviz etmeyip çarpınan yüreğini hemencecik teskin ve tatmin ediver mek için:

— Miri muhterem! "Asâen tekrehû şey'en ve hüve hayrün leküm" âyeti kerimesi malûmunuzdur. Sizi dağdar eden o mülâkattan, bakın ne hayirlar çıktı! Bu gece, sizi orada, eğlenceniz arasında kederlendiren, camı safanızı zehrabei âlâm eyleyen mülâkat ilcasile Hüseyin Avni ve Kayserili Ahmet Paşalar ile biz de burada birleşip müzakereler ederek âcilen tebdili saltanatı kararlaştırdık!

Diyiverince, Ziya Bey derhal yayla kurulmuş gibi yerinden fırlamış ve ulu mevlâya hamt ederek Mitat Paşanın iki ellerinden ve yüzünden öpüp arzı şükran etmişti.

Mitat Paşa, sözüne devam etmekte idi:

— Mirim ! Estağfurullah! Biz, size teşekkürlere, minnetlere medyunuz. Türkiyede, Avrupada bunca mezahime katlanıp hayatî fedakârlıklar ile yapılacak büyük işi millet ve memlekete iyilikleri hazırlayan , efkârı umumiyeyi tenvir eden, sizsiniz! Daha geçen sene, on binlerce talebei ulûmu maksadı mukaddes için harekete getiren, Hünkârı tedhiş eyleyen sizsiniz! Başkâtiplerini sokaklara düşürüp yalvarttıran, gene sizsiniz! İşte artık mücahedenizin zafer eserini görmemiz, birgün meselesi halini almış ve neticei hayriye kıvama gelmiştir. Serasker ve Kaptan Paşalar, şimdiye kadar burada idiler, bir saat evvel avdet buyurdular. İki saat sonra Kaptan Paşanın konağında üçümüz birleşip hal'in sureti icrası için icap eden tedbirleri kararlaştıracağız. Badehu meclisi mahsusa gideceğiz. Seraskerle Koca Rüştüyü yalnızca görüp kararımızı bildirerek, ittifak ve iştirakimize alacağız. İnşalah akşamdan sonra, gene zatı âlilerile ve Namık Kemal Bey ile burada buluşuruz. Serasker Paşanın sizden ricaları vardır. Kendileri, işin askerî cihetini Kaptan Paşa ile üzerlerine aldılar, lâzım olan her tedbiri ihzar ve icrayi taahhüt ettiler. Sizden ricaları, ülema ve meşayihi, esas meseleden haberdar etmeksizin aleyhte hazırlamak ve talebei ülûm ile münevver gençler arasında hakimane propagandalar yapmak ve "Hünkârın, Moskof çarına İğnatiyef vasıtasile müracaat ettiği ve ledelhace kendini siyanet ve müdafaa için asker ve donanma göndererek muavenette bulunmasını dilediği ve emaneti mukaddese ile Topkapı hazinesindeki zikıymet mücevherat ve altın, gümüş bütün eşyanın bir semti meçhule naklolunacağı ve Mahmut Nedimin bazı geceleri Moskof sefarethanesine gidip elçi ile gizli gizli müzakerelerde bulunduğu" hakkında ağızdan ağıza yayılacak şayialar çıkarılarak avamnâsı tahrik etmek ve mizah gazetelerine, idarei devlete taallûk eder mühey yiç, müessir mânalı, imalı karikatürler dercettirilmesi gibi hususatı mühimmedir!

Diye yapılması muktezi şeyleri tebliğ eylemişti. Ziya Bey, bu tebliği, sevinçle telâkki ederek, ayni saatten itibaren tatbika başlayacağını söyliyerek ayrıldı.

(Arkası var)

Yarın:

Sultan Azizin hal'i

5

Bahriye nâzırının konağında paşaların toplanmaları. — İçtima, gayet gizli tutuldu(— Kaptan Pş. nın konağında neler konuşulmuş, nelere karar verilmisti? — Sadrazamla Şeyhislâmı yola getirmek meselesi!

Balkan haberleri

Sofyada kabine buhranı mı

Kuvvetli bir kabine teşekkül edemezse sobranyanın feshi de muhtemeldir

SOFYA, 26 (Miliyet) — Burada siyasî partilerin şeflerine göre, borçlar meselesi hakkında kabul edilecek kanun lâyihası yüzünden kabinede buhran olacakır.

Başvekil M. Muşanov ile meclis reisi M. Malinovanın fikirlerine göre bugünkü kamara, kuvvetli bir hükûmet teşkil edemediği takdirde feshedilerek yeniden intihabat yapılacaktır.

Demokratlar da, kamaranın feshedilmesini muvafık bulmaktadırlar.

Buhran vukuunda hangi partinin mevkii iktidara gelmeye teşebbüs edeceği henüz belli değillir.

Atinada bir matem nümayişi

ATİNA, 26 (Milliyet) — Yarın, 1922 de Anadolu hezimetine sebebiyet veren Yunan nazırlarının kurşuna dizilme gününün yıldönümüne tesadüf etmektedir.

Bu münasebetle Atinaya davet edilen heyetlerin iştirakile burada sakin bir matem nümayişi yapılacaktır.

Bu merasime reisicümhur da davet edilmiştir.

Bükreşte bir toplantı mı?

ATİNA, 26 (Milliyet) — Sofyadan bildirildiğine göre birinci kânun ayı içinde Balkan Devletleri Başvekilleri arasında Bükreşte bir içtima yapılacaktır. İçtimada Bulgar Başvekili M. Muşanov da hazır bulunacaktır.

HARICI HABERLER

Silâhsızlanma Konferansı

Romada neşredilen tebliğ ve gazeteler

ROMA, 26 (A.A.) — Havas Ajansı muhabirinden: Gazeteler, M. Moussolini ile M. Avenol'un görüşmesi neticesinde verilen bir tebliği neşretmektedirler. Gazeteler, tebliğ hakkında yazdıkları mütalealarda görüşme esnasında da silâhları bırakma konferansının Milletler cemiyetinin faaliyeti ile olan alâkasına dair görüşülmüş olmak ihtimalini bildirmektedirler. Gazetelere göre böyle bir görüşme, silâhları bırakma konferansını müsait bir neticeye ulaştırmak için yapılan gayretlerin istikbaldeki inkişafını kolaylaştıracaktır.

Almanya Silâhlanıyor mu?

PARİS, 28 (A,A.) — "Le Journal" gazetesi Almanyanın gizli silâhlanmasından bahsediyor ve bundakan iki sene evvel Hollandada büyük bir silâh deposu keşfedildiğini ve bu depoda mühim mikdarda harp mühimmatı imaline mahsus âletler ve imaline başlanıp yarıda kalmış mühimmat bulunduğunu, fakat kâfi derecede malûmat olmadığından Fransız hükûmetinin teminat almakla iktifaya mecbur kaldığını hatırlatıyor.

Gazete bugün şunu haber veriyor:

"Almanyanın silâhlanması hususunda yapılan tahkikatı aydınlatacak malûmat verebilecek vaziyetteyiz. Ve yakında bu hususta neşredeceğimiz vesaiki kimse tekzip edemiyecektir."

M. Litvinof Romaya gidiyor

Sovyet hariciye komiseri Amerikadan dönüyor

NEVYORK, 26 (A.A.) — Litvinof Yoldaş, dün "Conte Disavoia,, vapuruna binerek Romaya hareket etti. Büyük bir kalabalık Litvino Yoldaşı alkışlamıştır. Litvinof yoldaş ayrılırken demiştir ki:

"— Duyduğum hisler, uzun bir ayrılıktan sonra kavuşan bir dostun duyacağı hislerdir. Aramızda daima dostluk vardı, fakat onu muvakkaten kaybettik. Ve tekrar bulmak güç oldu. Bu dostluğun devamlı olacağını ve artacağını ümit ediyorum.,,

Yeni sefir

VARMSPRNIGS, 26 (A.A.) — M. Rooseveltin tebliği üzerine Amerikanın yeni Moskova sefiri M. Bullitt 29-11 de hareket edecektir.

Resmî ziyaret

ROMA, 26 (A.A.) — M. Litvinof, dün Nevyorktan hareket etmiştir.

Kânunuevvelde İtalyaya vasıl olacaktır. Mumaileyh M. Mussolininin davetine icabetle Romaya gidecek ve Duçeyi resmen ziyaret edecektir.

Amerikalı devletler konferansı

BUENOS AİRES, 26 (A.A.) — Amerikalı devletler konferansının Arjantin heyeti murahhasasına M. Lavedra Lamas, riyaset edecektir.

Yeni Fransız Kabinesi

M. Chautemps dün istişarelerini bitirdi

PARİS, 26 (A.A.) — M. Chautemps sabahın saat birinde istişarelerini bitirmiş ve Dahiliye nezaretinden istirahat etmek üzere ayrılmıştır. Efkârı umumiye esasen kendisi için sürpriz teşkil etmiyen bir Chautemps kabinesini müsait bir şekilde karşılamaktadır.

Daha dünden, M. Herriot'nun reisicümhurun iş başına gelmek teklifini sıhhati müsaade etmediğinden reddedeceği ve kabineyi teşkil için M. Chautamps'ı göstereceği malûm idi. Radikal sosyalist olan M. Chautemps bütün parlamento mahafilinde birçok kimselerin teveccühünü kazanmıtşır. Ve bilhassa mahareti le meşhur bir şahsiyet olarak tanınmıştır.

M. Chautemps müracaatları biter bitmez bugün kat'i bir şekilde bir neticeye varacağını söylemiştir.

M. Chautemps kendisini meclisi vükelâya memur etmeği düşündüğü M. Herriot'nun yardımını temin etmiştir. Fakat zannedildiğine göre M. Herriot radikal sosyalist fırkasının başında meclis hariciye encümeni riyasetinde kalmak suretile M. Chautemps kabinesini tutmağı düşünmektedir.

Mali mesele buhranın anahtarı olarak kaldığı için gazeteler M. Chautemps in vazifesinin kolay olmadığını kaydetmekte, fakat bütçe meselesini ele almak üzere, mahareti sayesinde son cümhuriyetçiler ile yeni sosyalistler arasında bir ekseriyet bulacağına emniyet göstermektedirler.

Buhranın anahtarı mali mesele olduğundan M. Chautemps gece uzun müddet eski kabinelerde Maliye nazırlığında bulunmuş olna M. Bonnet ile görüşmüştür. Yeni Başvekil M. Bonnet ile teşriki mesai arzusunda bulunmaktadır.

Kabinede başka tadilât yapılmayacaktır. Çünkü M. Boncour Hariciye, M. Daladier harbiye , M. Sarruat bahriye nazırlıklarını muhafaza edeceklerdir. Bütün müsteşarlıkların ilga edilmesi muhtemeldir. Sol cenah cümhuriyetçilerinden bir çoğu kabineye iştirak edeceklerdir. Gazeteler M. Chautempsin göreceği işin pek kolay olmadığı hususunda müttefiktirler.

M. Chautemps, matbuata beyanatında süratle bir neticeye varmak hususunda ki kat'i arzusunu bildirmiş ve demiştir ki:

"— Zira işlerin sürüncemede kalmağa müsaadesi yoktur. Bütün Fransız cümhuriyetçileri ve vatanperverleri gibi, M. Herriot'nun vazife başına geçecek vaziyette bulunmasını isterdim. Bununla beraber üzerime aldığım vazifenin M. Herriot'nun bana yapacağına hiç şüphe etmediğim kıymetli yardımlarile büyük mikyasta kolaylaşacağına katiyen eminim.

Amerikada altın esasına dönmek isteyenlere cevap

VAŞİNGTON, 26 (A.A.) — M. Borach, yapmış olduğu beyanatta M. Roosevelt'in para siyasetini tenkit eden ve altın esasına dönmek istiyenlerin, bugün tatbik edilen yapıcı program - dan daha iyi bir program tatbik etmeleri lâzım geldiğini söyleyerek bunlara meydan okumuştur. M. Borah, şunları ilâve etmiştir:

"— Altın esası politikası bugün içinde bulunmuş olduğumuz feci vaziyete müncer oldu.

Polonyalı vatanperverin evine dün bir plâka kondu

Yenişehirdeki evde merasim yapıldı, hararetli nutuklar söylendi

Polonyanın yüksek vatanperver ve beynelmilel şöhreti haiz ediplerinden (Adam Mickievicz) in ölümünün 78 inci yıldönümü münasebetile dün sabah, saat 11 de Taksimdeki Polonya klübünda tezahürat yapılmış ve müteveffanın İstanbulda iken bir aralık oturduğu Beyoğlunda Yenişehirde Hanım sokağındaki eve şehrimiz Polonya kolonisi tarafından hazırlanan plâka merasimle asılmıştır.

Şehrimiz Polonya ceneral konsolosu M. Vegnoroviç ve maslahatgüzar M. Dubiç, Polonya kolonisine mensup bazı zevat, dün sabah saat on buçukta Tokatliyan otelinde buluşmuşlar ve bir müddet otelde istirahat ettikten sonra, hep birlikte Yenişehirde Hanım sokağındaki evi ziyare etmişlerdir.

Hanri Mickievicz'in tarihî evinde, Polonya tebaasından bir çok kimseler daha evvel toplanmışlardı. Saat (11) de hazırlanan lâvha, evin cephesine merasimle asılmıştır. Bu münasebetle ceneral konsolosu M. Vegnoroviç'le , İstanbul Leh kolonisi namına bir zat tarafından müteveffa edip ve vatanperver Adam Mickievicz'in hayatından ve vatanına yaptığı büyük hizmetlerden bahseden nutuklar söylenmiştir.

Vali muavini Ali Rıza bey, Erkânı askeriyemizden Pertev paşa, Polonya sefaret ve konsoloshane erkânı ile Leh dostlarından pek çok zevat merasimde bulunmuşlardır.

Hatırası, taziz edilen Leh vatanperveri Hanri Mickievicz, aslen Lituvanyalıdır.

1798 senesinde Novogrodek şehrinde doğmuş, Lehistanın Avusturya, Almanya ve Rusya tarafından taksime uğratıldığı devirde, fedakârane hizmetleri görülmüştür.

Hanri Mickievicz, 1855 Kırım harbinden evvel İstanbula gelmiş, Beyoğlunda Yenişehirde hatırası taziz edilen evde bir müddet ikamet etmiştir. Çar Rusyası aleyhine Osmanlı imparatorluğunun da iştirak ettiği büyük Kırım harbi zuhur ettiği sıralarda, Hanri Mickievicz İstanbulda mülteci Lehlilerden gönüllü toplayıp Rusyaya sevketmek için teşkilât yapmakla meşgul olmuştur.

Leh şair ve vatanperveri Adam Mickeiewicz

Hanri Mickievicz, şöhreti her tarafta duyulan kudretli bir ediptir.

Dün öğleden sonra da Taksimdeki Polonya klübünde büyük şair için bir ihtifal tertip edilmiş nutuklar ve konferanslarla Leh vatanperverinin hatırası hürmetle anılmıştır.

SON DAKİKA

Askerî ve mülkî tekaüt kanunu hakkında bir tefsir

ANKARA, 26 (Telefonla) — Bütçe encümeni askerî ve mülkî tekaüt kanununun yedi ve on sekizinci maddelerini şöyle tefsir etmiştir:

1 — Mülkî ve askerî mütekaitlerden maaşla devlet hizmetine alınanlar ister iptidaen eski rütbe ve dereceleri ile alınarak bilâhara terfi edilmiş olsunlar, ister iptidaen eski rütbe ve derecelerinin üstünde bir rütbe ve dereceye tayin edilsinler tekaüde irca olundukları zaman haklarında 1683 numaralı askerî ve mülkî kanunun ikinci maddesi hükmü tatbik olunur.

2 — 1683 numaralı askerî ve mülkî kanunun 18 inci maddesinde yazılı rütbe terfilerinden münhasıran harpteki hizmet sebebile olan rütbe terfileri mahfuzdur.

Tayyare ile posta nakliyatı

ANKARA, 26 (Telefonla) — Memleket dahilinde faaliyete geçecek hava yolları için âhiren Heyeti Vekilece kabul edilen talimatnameye Posta ve Telgraf idaresinin nakliyatına dair mevaddî ihtiva etmektedir. Bu mukavelename mucibince idarenin nakli için tayyareye su geçmez bir maddeden yapılmış olarak vereceği posta çantakalarının sikleti elli kiloyu tecavüz etmiyecek, bunun için de sevkedilmek üzere verilecek posta paketleri eb'adı da her cihetten 45 santimetreyi geçmieycektir. Posta paketlerinin beher kilosundan posta ücretinden mada 75 ve koliden 30 kuruş alınacaktır. Posta idaresi mektuplardan posta ücretinden başka altı kuruş tayyare farkı almayı düşünmektedir.

Fahrî konsoloslar hakkında kanun

ANKARA, 26 (Telefonla) — Fahri konsoloslar hakkındaki kanun lâyihası Bütçe encümeninde müzakere edilerek heyeti umumiyeye sevkolunmuştur. Encümen lâyihaya; "hâsılat bin lirayı tecavüz ederse fazlası tamamile hazineye aittir" kaydını ilâve etmiştir.

İnhisar idaresi hesapları

ANKARA, 26 (Telefonla) — İnhisar idaresi hesaplarının Divanı Muhasebatça tesbit ve mürakabe edilip edilmiyeceği hakkında Divanı Muhasebatça gösterilen tezkere Bütçe encümeninde müzakere edilerek bu hesabatın Divanı muhasebatlan geçmesi icap etmiyeceğine karar verilmiştir.

Ortatedrisat Umum Müdürlüğü

ANKARA, 26 (Milliyet) — Maarif vekâletinde münhal bulunan orta tedrisat umum müdürlüğüne Maarif müfettişlerinden Hasan Âli Beyin tayini takarrür etmiştir. Vekâlet müsteşarlığına tayin edilecek zat ta bugünlerde anlaşılacaktır.

Edirnede mebuslar, paşalar, köylüler bir arada yemek yediler

EDİRNE, 26 (A.A.) — Bu gece Edirne kulübünde Fırka tarafından verilen ziyafette mebuslar, vali, belediye reisi beylerle paşalar, köylüler bir arada dertleşerek, konuşarak yemek yediler. Ziyafetin sonunda fırka reisi İbrahim Bey misafirlere hitaben çok heyecanlı bir nutuk söyledi. Fırka reisinin nutkundan sonra Edirne mebusu Şeref Bey, her cümlesi şiddetli alkışlarla karşılanan heyecanlı bir nutuk söyledi. Şeref Bey, yanyana, başbaşa, omuz omuza oturan mebusları, vali ve belediye reisi paşaları ve köylüleri göstererek:

"İşte Cümhuriyet budur" demiştir.

Şeref Beyin ve fırka reisinin nutuklarına Ankara ve İstanbuldan gelen heyet namına Denizli mebusu Mazhar Müfit Bey mukabele etti. Ve şiddetle alkışlandı. Ziyafet samimî ve neşeli bir hava içinde geçmiştir.

Fransada temerküz kabinesi

PARİS, 26 (A.A.) — M. Chautemps'in bir temerküz kabinesi teşkil edeceği kat'i surette tahakkuk etmiştir.

Alpullu şeker fabrikasını ziyaret

EDİRNE, 26 (A.A.) — Kurtuluş bayramı şenliklerine iştirak etmek üzere Ankara ve İstanbuldan şehrimize gelen heyet şimdi otomobillerle Alpulluya hareket ettiler. Misafirler fabrika müdürlüğünün ziyafetinde bulunacak ve fabrikanın dokuz sene zarfında almış olduğu hızı temaşa ettikten sonra İstanbula müteveccihen hareket edeceklerdi.

ERİRNE, 26 (A.A.) — Alpulluya pancar sevkiyatına devam edilmektedir. Fabrikanın daha iki ay kadar çalışacağı anlaşılmaktadır.

Cevizli nahiyesinin inşasına başlandı

ANTALYA, 26 (A.A.) — Cümhuriyet bayramında yanan Akşekinin Cevizli nahiyesi merkezinin hükûmetçe verilen tahsisatla yeniden inşası işine başlanmıştır. Mahallinde teşekkül eden komisyon malzemesini hazırlamaktadır. Vilâyet mimarı Cevizliye gönderilmiştir.

Antalyada şiddetli bir fırtına

ANTAİLYA 26 (A.A.) — Dün akşam Antalyada 35 senedir görülmiyen şiddetli bir fırtına olmuş, bir çok evlerin damları uçmuş bir çok ağaç devrilmiştir. Elektrik tesisatı da hasara uğramıştır. Fırtına altı saat devam etmiş, bir yağmurla başlamıştır. İnsanca zayiat yoktur.

R. Eşref Bey T.D.T. C.inden çekildi

ANKARA, 26 (A.A.) — T. D. T. C. inden: Riyaseticümhur umumî kâtibi Ruşen Eşref Bey, yeni vazifesindeki meşguliyetinin çokluğu yüzünden T. D. T. umumî kâtipliğinden istifa etmiştir.

Cemiyetin ilk kuruluşundan en yüksek ve değerli bir temeltaşı olarak çalışmış, o günden beri cemiyetin bütün işlerini pek büyük bir faaliyet ve dirayetle ileri götürmüş olan Ruşen Eşref Beyin istifası U. M. H. ince büyük bir teessürle karşılanmıştır.

U. M. H. bu münasebetle cemiyetin ilk müessislerinden ve ilk umumî kâtibi olan Ruşen Eşref Beyin bir resminin cemiyet merkezine talikine ve bu zarurî ayrılıştan duyulan teessürlerin bir mektupla kendisine bildirilmesine karar vermiştir.

Almanyadaki hekimler cemiyeti Sıhhiye vekilini fahrî azalığa seçti

BERLİN, 26 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor: Münihte toplanan hekimler cemiyeti yüzüncü yıldönümü münasebetile yaptığı toplantıda umumî sıhhate ve ilme olan hizmeti dolayısile Türkiye Sıhhat vekili Dr. Refik Beyi fahrî azalığına seçmiş ve bunu hususî bir vesika ile kendisine bildirmiştir.

Lindberg meçhul istikamete uçtu

LAS PALMAS, 26 (A.A.) — Lindberg bu sabah saat 7,40 ta meçhul bir istikamete uçmuştur. Hareket ederken radyo ile malûmat vereceğini bildirmiştir.

Mısır hava filosu

MARSİLYA, 26 (A.A.) — Dijon - dan dün gelmiş olan sekiz tayyarelik Mısır filosu, bu sabah İtalyaya gidecekti. Hava rasat merkezi havanın fena olduğunu bildirdiğinden hareket tehir edilmiştir.

Tırpan

Şahsa değil, nesle yardım

Yeni Maarif Vekili, üniversitenin açıldığı gün söylediği tatlı sözlerle fırça ve kalem sahiplerinin yanık yüreklerine sular serpti. Zaten yarı ümit ve yarı hayal ile yaşıyan sanatkârlar için bu sözler taze bir ümit yerine geçti.

Maarif Vekili, fikir ve kalem erbabının teşvik ve himaye edileceklerini söylemekle belki sadece bir vaatte bulundu. Böyle de olsa gene makbule geçtiğine şüphesi olmasın. Çünkü bahsettiği insanlar zaten feragat ve tevekkül içinde yaşamağa alışıktırlar. Vaatler tahakkuk ederse ne mutlu.

Yalnız Bu davayı sadece fikir ve kalem sahiplerinin lehine kabul etmek doğru değildir. Vakia bu insanlar mahrumiyet içindedirler. Emeklerinin değerini bulamadıklarına şüphe yoktur. Fakat bu; hiç bir zaman onları nevmit etmemiştir. Mesailerini ve ideallerini geri bıraktırmamıştır. Onun için her devirde ihmal edilen bu münevver sınıfa gösterilecek alâkayı fertlerin hesabına, cemiyetin fikir ve sanat hayatı hesabına yapmak daha doğru olur.

Kitap okunmuyor, ciddî ve edebî mesaî sahibini tatmin etmiyor. Bunun için de fikir hayatı açılamıyor. Kitap basılamıyor. İşin içinde olduğum için bu noktayı biraz hesapla, kitapla aydınlatmak isterim.

Bugün üç yüz sayfalık bir kitabın dizme, basma, kâğıt masrafı dört yüz elli lira tutar. Böyle bir kitaba ancak elli kuruş fiat koymak kabildir. Bu elli kuruşluk kitap piyasaya Ancak otuz beş, nihayet otuz yedi kuruştan çıkabilir. Bu hesaba nazaran bu kitap en aşağı (1216) tane satılmalıdır ki yalnız tabı masrafını çıkarabilsin.

Halbuki son zamanlarda bu kadar satılan kitap yok gibidir. Eskiden bir roman piyasaya çıktığı zaman hemen bir ay içinde masrafını kapatacak kadar satılırdı; ondan sonra sahibi için artık bir irat gibi damlardı. Şimdi tâbiler romanlara karşı bile müstağni davranıyorlar. Hakları da aşikârdır. Çünkü bu masrafa bir de telif ücreti ilâve edince yekûn yarım misli daha kabarır.

Maarif Vekâleti bir zaman maruf muharrirlerin her çıkan yeni eserinden birkaç yüz tane alırdı. Bu hareket tâbileri de muharrirler kadar cesaretlendiriyordu. Arkası kesilince kitap neşri durdu.

Buhran devri geçecektir. Okumak ihtiyacı sinema merakı kadar artacaktır. Lüks apartımanlarda dedikodu yapan hanımlarda bir kitap rafı yaptırmak modası başlıyacaktır. Fakat o zamana kadar da zannederim tâbiler de cesaret, muharrirlerde takat kalmıyacaktır.

Bu nesil muharrirleri ve sanatkârları buna tahammül edebilir. Fakat onların mahrumiyet içinde geçen hayatları yeni yetişenleri o kadar ürkütüyor ki yazı ve resim âlemi, içinde taun çıkmış bir mamure gibi harap olup gidiyor. Tehlike bir kaç muharririn ümitsiz görüşmesinde değil fikir hayatına karşı bu neslin duyduğu bigânelikdedir.

Yeni Maarif Vekilinin verdiği müjdeye bu noktadan sevinmek lâzım..

Bürhan CAHİT

Üsküdar - Kadıköy

Yeni hattın inşa borcu ödanebilecek mi?

Üsküdar tramvay hattının Kadıköy, Moda ve Fenerbahçeye kadar temdidine İstanbul umumî meclisinde karar verilmişti. Bu husus için lâzım olan yarım milyon liralık malzeme bir Alman müessesesinden kredi ile alınacaktır.

İnşaat için yapılacak bir milyon iki yüz bin liralık borcu, şirket beş sene içinde ödeyecektir. Bu borcuna karşılık olarak şirketin bu müddet zarfındaki varidatı gösterilmiştir.

Şirketin senelik varidatı, hat temdit edildikten sonra, senede seksen bin lira ve küsûr tahmin edilmektedir.

Şirketin yaptığı bu tahminî varidat bazı itirazları mucip olmuştur. Bu rakamın biraz hayali olduğu iddia edilmektedir.

Eğer şirket beş sene içinde bu kadar varidatı temin edemezse borcun, kefil olan belediye tarafından verilmesi icap edecektir.

Belediye esasen her sene şirketin açığını kapatmak için bir miktar yardımda bulunmaktadır.

Şirket müdürü Necmettin Sahir B. dün bu mesele için demiştir ki:

— Bu itirazlar bizi alâkadar etmez. Herkes kendi tahmininde serbesttir.,,

ŞEHİR HABERLERİ

Ekonomi

Sahtekârlık

Yerli malını ecnebi diye satanlar tahkik ediliyor

Geçenlerde, piyasada yerli mallarının ecnebi malı diye satılmakta olduğundan alâkadar mercilere bazı ihbarat ve şikâyat yapıldığını ve bu hususta ehemmiyetle tetkikata başlandığını yazmıştık.

Bu mallar arasında kontenjanda bulunmayan ve binaenaleyh ithaline müsaade edilmemiş olanların da mevcudiyeti nazarı dikkati celbetmiş ve alâkadarlar vaki olan ihbaratta ecnebi malı diye satışa arzettikleri bu malların yerli malı olduğu cevabını vermişlerdi.

Dün bu hususta gümrük başmüdürü Memduh, ticaret müdürü Muhsin ve ticaret odası umumî kâtibi Vehbi Bey lerle temas ettik.

Verilen izahata göre, Madrit beynelmilel gümrük kongresi mukarreratını, hükûmetimiz, bir kanun ile kabul etmiş bulunmaktadır.

Bu mukarrerattan biri de, bir memlekette dahilde imal edilebilen eşyanın benzerlerinin gümrüklerinden men'i imrarı merkezindedir. Şehrimizde bazı lâvanta, çikolata, cilâ ve emsali fabrikalar vardır. Bunların mevaddı iptidaiyesi hariçten gelmekte, buradaki fabrikalar da mamul hale getirmektedirler.

Bittabi gümrük idaresi, bunların resmini ham olduklarına göre tarifesi üzerine almaktadır. Halbuki bu ham maddeler, burada imal edildikten sonra üzerlerine yapıştırılan etiketlerde İstanbulda imal edildiği yazılmamakta, hattâ (Paris) kelimesile sanki Pariste imal edilmiş gibi satışa çıkarılmaktadır. Bundan sonra öyle ambalâjlar içinde satışa arzedilmektedirler, ki müşteri, ecnebi malı olduğuna hükmetmekte ve bittabi fazla para ile satın almaktadır.

Gümrük idaresi, bu mallara mamul halinde gelen imrarına müsaade etmiyecek, hattâ kaçak muamelesine tabi tutacaktır. Halbuki bunlar ham halinde gelip burada mamul hale getirildiklerinden halkın zararına olan bu halin ticaret odasınca tetkikine lüzum hasıl olmuşur.

Bunun için odada bir komisyon teşekkül etmiştir. Komisyon, tetkikatına devam etmekte ve mahrem surette tahkikatta da bulunmaktadır. Bu gibi malların nümuneleri de komisyona celbedilmiştir. Mesele ile ticaret müdüriyeti de ehemmiletle alâkadar olmaktadır.

Komisyonun vereceği karar, bu işin meşru olup olmadığını ve Madrit kongresi mukarreratına aykırı bulunup bulunmadığını tefsir ve tavzih edecek ve neticeye göre hareket edilecektir.

Bu tetkikat neticesi, tarafımızdan da kabul edilmiş bulunan beynelmilel mukarrerat ve yahut kaçakçılık mahiyetinde hareket olduğunu gösterirse alâkadarlar hakkında muktazi muamele tatbik olunacaktır.

Türk - Yunan ticaret muahedesi

Türk — Yunan ticaret itilâfnamesinin müddeti ayın sonunda bitecektir.

Yeni itilâf müzakeratına memur Yunan heyeti, cuma günü şehrimize gelecektir.

Kâğıt fabrikası açılacak

Sümer Bank bir kâğıt fabrikası açmağa karar vermiştir.

Bu hususta tetkikat yapılmaktadır. Fabrikanın nerede açılacağı henüz tayin edilmemiştir. Her halde suyu bol bir yer seçilecektir.

Kâğıt fabrikası çok kullanılan cinste kâğıt yapacaktır.

Müsaadesiz satış yapanlar

Yılbaşının ve arkadan bayramın tekarrübü dolayısile piyasada tenzilâtlı satış hazırlıklarına başlanmıştır. Bu satışlar için alâkadarların Ticaret odasından müsaade almaları lâzım gelmektedir. Bu suretle müsaade alıp tenzilât yapmadıkları görülecek müesseseler hakkında Ticaret odası mahkemeye müracaat edecektir. Halkın da aldandığı görürse mahkemeye müracaata hakkı vardır.

Yunan müessesesinin müracaatı

Atinada bir müessese, Türk fabrikatörlerinin Atinada vekâletini almak istediğinden bahisle İktısat vekâletimize müracaat etmiştir. Vekâlet, keyfiyeti Ticaret odasına bildirmiştir.

Yumurta sandıkları için

Elma ve yumurta sandıkları için ormanlardan katiyat yapılmasına orman muhafaza memurlarının, ormaniye tezkeresi harcı almadan müsaade etmediklerinden şikâyet edilmişti. Keyfiyet, İktısat vekâletine bildirilmiş ve vekâletin teşebbüsü üzerine Ziraat vekâleti, elma ve yumurta sandıkları için yapılacak katiyattan ormaniye tezkeresi aranmaması tamim edilmiştir.

Biribirini tutmayan rakamlar

Âli iktısat meclisi, İstanbul ve İzmir Ticaret odalarında gümrüklerden hazırlanmakta olduğu 10 yıllık iktısadî eser için bazı malûmat istemiş ve bunlar gönderilmişti. Dün alâkadarlara gelen bir tezkerede, bu ayrı teşekküller tarafından gönderilen ihsaî malûmat ile gene bu teşekküllerin yaptıkları neşriyatın biribirini tutmadığı, bilhassa üzüm ve incir hakkındaki erkamın mütenakıs bulunduğu görüldüğü bildirilmekte ve bunların ciddî surette alâkadar müesseseler le temas edilerek tetkik ve tashihi ve neticenin bildirilmesi istenilmektedir.

Belediyede

Muhtarlık

Sene başından sonra bu işler nasıl görülecek?

Sene başından itibaren muhtarlık lâğvediliyor ve bu vazifeler belediyeye devrediliyor.

Öğrendiğimize göre, muhtarların yaptığı işlerin hepsi belediyeye devredilmiyecektir. Bu işler, alâkadar daireler arasında taksim edilecektir. Çünkü, bütün muhtarlık işleri belediyeye devredilince, yeniden bir teşkilât ve kadro yapmak icap etmektedir. Bu kadro ve teşkilât için de dört yüz bin liralık bir bütçeye ihtiyaç olduğu anlaşılmıştır. Yeni vaziyette muhtarlık işleri şu dairelere taksim edilecektir:

Belediye şubeleri, polis, tapu, evlenme memurluğu, sıhhiye müdürlüğü, maliye şubeleri.

Herkes, evvelce mahalle ihtiyar heyetinde yaptırdığı işini, sene başından sonra alâkadar dairede yaptıracaktır. Fakat evvelce muhtarlara verilen ücretler yeni vaziyette verilmiyecektir.

Muhtarlar ilmühaberler için 25 kuruş alıyorlardı. Alım satım işleri için ise her semtteki ihtiyar heyetleri ayrı ücret almakta idiler. Bu ücretler 3 lira ile 25 lira arasında tahalüf ediyordu. Yalnız hayvan alım satımında kanunen alınması icap eden (50) para ücret alınacaktır. Evvelce bu ücret (10) para idi. Bilâhara beş misline çıkarılmıştır.

Fakat, muhtarlar bu hayvan alım satımında ayrıca para da alıyorlardı.

Muhtarlık işlerini yapacak olan bu dairelerin bu işi görmek için müşterek bir mühürleri olmayacak, her daire kendi mühürünü basacaktır.

Zincirli kuyu mezarlığı

Maçka mezarlığına ölü defni yasak edildiğinden Beyoğlu cihetinde yalnız Feriköy mezarlığı kalmıştır. Bu mezarlık küçük olduğu gibi buraya giden yol da çok fenadır.

Belediye bu ciheti nazarı dikkate alarak Zincirlikuyudaki mezarlığın bir an vvel açılmasına karar vermiştir.

Burada mezarlık yapılacak arazinin bir kısmına sahipler çıkmıştı. Belediye bunları davet ederek kendilerile anlaşacaktır. Bunlar verilecek fiate razı olmazlarsa arazi istimlâk edilecektir.

Belediye önümüzdeki yaza kadar tertibatı bitirmek niyetindedir.

Bulgar belediye azası Yalovada

Tetkikatta bulunmak üzere şehrimize gelen Bulgar Belediye Meclisi azası dün Pendiğe giderek bakteriyolojihaneyi ziyaret etmişlerdir. Bugün Yalovaya gideceklerdir.

Maarifte

411 mektep

İlk tedrisatta İstanbul birinciliği alıyor

Maarif Müdürlüğü Beyoğlunda Azapkapıda yeni bir ilkmektep açmak için bina aramaktadır. Çatalcada da bir ilkmektep açılması tekarrür etmiştir. Müfettiş İzzet Bey Çatalcaya giderek tetkikat yapmış ve münasip bir bina bulmuştur. Bu iki ilkmektebi açtıktan sonra İstanbul Maarif Müdürlüğü mıntakasında ilkmekteplerin adedi 411 olacaktır. Bu mekteplerdeki ilkmektep muallimi adedi ise 1826 ya baliğ olmuştur. İstanbul Vilâyeti ilk tedrisat itibarile Türkiyede birinciliği kazanmaktadır.

Programlarda tadilât yapılacak

Maarif Vekâleti lise ve ortamekteplerin programındaki bazı tadilât ve ıslahat yapmağa karar vermiştir. Vekâlet müşaviri M. Malche'in refakatine üniversite profesörlerinden bir Fransız lisan hocası verilerek bu tetkikata başlanmıştır. İki profesör şehrimizdeki mektepleri gezmeğe başlamışlardır. Muhtelif mekteplerde muhtelif derslerde hazır bulunmuşlardır.

Yeni lise ve ortamektepler

İstanbul lise ve ortamekteplerinde bu sene fazla talebe bulunduğundan mevcut binalar ihtiyaca kifayet etmemektedir. Maarif Vekâleti yeniden bazı binalar bulunması için tetkikat yaptırmağa başlamıştır. Mekteplerdeki leylî talebenin birleştirilerek bir binaya yerleştirilmeleri ve bu suretle tasarruf edilecek dershanelerde yeniden şubeler açılması tekarrür etmiştir.

Tasarruf ve iktısat haftası

Maarif Vekâleti İstanbul Maarif Müdürlüğüne bir tamim göndererek 12 kânunuevvelde başlıyacak olan Tasarruf ve İktısat haftasında ders mevzularının tasarruf ve iktısat tezleri etrafında toplanmasını bildirmiştir. Muallimler şimdiden bu mevzulara ait muhtelif dersler için şemalar hazırlıyacaktır.

Adliye Vekili gidiyor

Adliye vekili Saraçoğlu Şükrü Bey bugün Viyanaya hareket edecektir. Doktorlar Şükrü Beyin hastalığına teşhis koyamamışlardır.

Vilâyette

Suiistimal mi?

50 kuruş 1250 lira nasıl olmuş?

Liseler muhasip mes'ullüğünde bir suiistimal olmuştur.

50 kuruş kırtasiyeye ait bir çek 1250 liraya tahrif edilerek bankaya götürülmüştür.

Fakat para alınmak üzere ikinci bir meydana çıkmış veznedar ile iki memur yakalanmıştır.

Bunlara ait evrak İstanbul maliye mürakipliğince tetkik ve ikmal edilmiştir. Evrak vilâyet idare heyetine verilecektir.

Galatasaray evrakı

Galatasaray eski idaresine ait evrak ikmal edilerek Devlet Şûrasına gönderilmiştir.

Metruk emlâk işleri

Yeni teşkil edilen metruk emlâk müdürlüğü elindeki dosyaları iyi bir şekilde tasnif etmeğe başlamıştır. Bir kısım emlâk te satılacaktır.

Hayvan sergisi açılıyor

Vilâyet Baytar Müdürlüğünce Dolmabahçede Hasahırlarda açılacak olan ehli hayvan sergisindeki kayıt muamelesi dün akşam bitmiştir. Bugünden itibaren üç gün devam etmek üzere kaydedilen hayvanlara 7 kişiden mürekkep bir mütehassıs baytarlar heyeti tarafından puvantaj ameliyesi yapılacaktır. Puvantaj ameliyesine bugün saat 10 da başlanacak, çarşamba günü akşamı nihayet bulacaktır. Perşembe günü de sergi açılacaktır.

Tapuda suiistimal mi?

Beyoğlu Tapu idaresinde iskândan gelen bir dosya kaybolmuş ve bu hususta tapu ve kadastro müfettişleri tarafından tahkikat yapılmakta idi. Bu tahkikat neticesi vilâyete bildirilmiştir.

Tapu memurlarından Abdülkadir, Şefik Beylerle diğer bir memurun bu işte alâkası görülmüştür.

İdare heyeti bu işe bakmaktadır.

Tekaüt maaşları

2 kânunuevvelde tediyata başlanıyor

Eytam, eramil ve mütekaidinin üç aylıklarının tevziatına 2 kânunuevvelde başlanacaktır. Malmüdürlüklerinde icap eden maaş bordrolarının tanzimi bir kaç gün içinde nihayet bulacaktır.

Emlâk Bankasına maaşlarını iskonto ettirmiş olanların cüzdanlarında fiş kalmadığından maaş sahipleri mensup oldukları malmüdürlüklerine müracaat ederek yeni cüzdanlarını almaktadırlar.

Malmüdürlükleri kânunuevvel, kânunusani, şubat aylıklarını Emlâk ve Eytam Bankası da mart, nisan, mayıs 934 üç aylıklarının iskontosunu yaparak maaşlarını vereceklerdir.

Emlâk ve Eytam Bankası, 2 kânunuevvelde cüzdan alma muamelesine başlıyacak ve 7 kânunuevvelde de maaşların iskontosunu yapacaktır. Bankaca bundan evvelki maaşlarda maaş ile birlikte tediyat yapılıyordu. Banka Müdürü Muhittin Bey bunun bir çok mahzurlarını görmüştür. Eskisi gibi maaş sahiplerine bankaca birer fiş verilecek ve tediye günleri de tayin edilecektir. Bankadan 6 bin kişinin maaşı iskonto edildiği cihetle müdürlükçe tediye gişeleri fazlalaştırılmış ve yevmiye 300 - 400 kişiye maaş verilecek bir şekle ifrağ edilmiştir. Bu seferki tevziatın diğerlerine nazaran daha kolaylıkla yapılması için tertibat alınmıştır.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetvelidir)

25 Teşrinisani 1933

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstkrazı dahili	96,50	Elektrik	—.—
1933 İstikrazı	97,50	Tramvay	—.—
Şark D. yolları	2.40	Tünel	—.—
D. Muvahhide	53.125	Rıhtım	17,75
Gümrükler	7,80	Anadolu I	45.25
Sayd mahi	6	„ II	46,75
Bağdat	9,25	Mümessil	51.65
T. askeriye	9,50		

ESHAM

İş Bankası Nama	9,55	Telefon	11.75
„ „ Hamiline	9,70	Bomonti	18,60
„ „ Müessis	104	Terkos	26,75
Tramvay	46.50	Çimento	11.90
Anadolu Hisse	27.20	İttihat dey.	17,70
Şir. Hayriye	15	Şark dey..	1.—
Reji	3.50	Balya	1.85
		Şark m. ecza	2,85

ÇEK FIATLARI

Paris	12.06	Prağ	15.90
Londra	695	Viyana	4.26
Nüyork	74,835	Madrit	5.7825
Milano	8.97.25	Berlin	1.97.73
Brüksel	3.39	Belgrat	3515.75
Atina	83.02	Zloti	4.21.25
Cenevre	2.43.70	Peşte	3.53.75
Amsterdam	1,17,10	Bükreş	79.55.25
Sofya	65.69.25	Moskova	1092

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	167	1 Şille. Av.	24.50
1 İsterlin	695	1 Pezeta	16
1 D lar	128	1 Mark	49
20 Liret	223	1 Zeloti	24.—
20 f. Belçika	117	20 Ley	0.23
20 Drahmi	24	20 Dinar	46.—
20 İ. İsviçre	818	1 Çernoviç	—.—
20 Leva	25.—	1 Altın	9.32
21 Kur. Çek.	118	1 Mecidiye	0,34
1 Florin	83	Banknot	2.33

Mahkemelerde

Bir banker tevkif edildi

Davit Safranın kaçakçılık yaptığı anlaşıldı ve hapsolundu

Karilerimizin hatırlarındadır. Bundan iki ay evvel bir akşam Osmanlı Bankası kasalarına kokain saklamakta olan Alber Kaldiron isminde bir adam yakalanmış ve kendisine hüviyeti sorulduğu zaman banker Davit Safranın kâtibi olduğunu söylemişti.

Bu kaçakçılık hadisesi tahkik edilirken Davit Safranın evinde de arama yapılmış ve birinci aramada 8 deste kaçak iskambil kâğıdı ikinci bir aramada da 8 şişe kaçak içki zuhur etmişti.

Banker Davit Safra Efendi bu kaçak eşyadan dolayı dokuzuncu ihtısas mahkemesinde muhakeme ediliyordu. Dün bu muhakeme bitmiştir. Evvelki celsede müddeiumumi Davit Safra Efendinin cezalandırılmasını istemişti. Muhakeme de müdafaa için düne kalmıştı.

Dün, Davit Safranın vekili müdafaasını yaptı. Oturdukları apartımanı eşyaları ile beraber bir Iraklıdan satın aldıklarını ve on senedenberi verem oldukları için evin idaresine karışmadıklarını, bundan dolayı da mevcut eşyaları gözden geçirmedikleri için bu kaçak eşyanın mevcudiyetine muttali olmadıklarını söyledi. Beraet talebinde bulundu.

Hâkim uzun bir tetkikten sonra kararını verdi. Davit Safra Efendi mücrimdi. Hâkim 6 ay hapse konulmasına, iskambilden ve kaçak içkiden dolayı da 60 küsur lira para cezası vermesine ve derhal tevkif edilmesine karar verildi.

Karar tefhim edilir edilmez Davit Safra Efendi hüngür hüngür ağlamağa başladı ve bir aralık fenalaştı. Mahkeme salonundan çıkarıldı ve avukatların istirahatlerine mahsus salona götürüldü. Orada bayıldı. Tedavi edildi. Ayılınca jandarmaya tevdi edilerek tevkifhaneye gönderildi.

Bir kaçakçılık davası

Pake kumpanyası direktörlerinden Alber Mantegü Efendi evinde kaçak içki ve iskambil kâğıdı zuhurundan dolayı muhakeme edilmektedir. Muhakemesine dün de dokuzuncu ihtısas mahkemesinde devam edilmiş, aramada bulunan memurlar, muhtarlar, evdeki hizmetçiler şahit olarak dinlenmişlerdir.

Muhakeme tahkikatın tevsii ve iddia müdafaa yapılması için başka güne bırakılmıştır.

Bir mahkûm hakkında yeniden takibat yapılacak

Dün ağırceza mahkemesinde dikkate şayan bir hâdise olmuştur. Bir adam öldürme hâdisesinden dolayı mahkûm olan bir katil kararın tefhimini müteakip mahkemede heyetihakime huzurunda devlet ve hükûmet aleyhinde tefevvühatta bulunmuştur. Bu katil Unkapanında Mahmut isminde bir adamı öldürmekten suçlu Abbastır. Yapılan muhakeme neticesinde Abbasın Mahmudu öldürdüğü sabit olmuş, fakat hâdisede sarhoşluk ve diğer tarım tahriki mevcut bulunduğu için hâkimler katile 15 sene hapis cezası hükmetmişlerdir. Fakat 21 yaşını doldurmadığı için bu cezanın 2 buçuk senesi affedilmiş, geri kalan 12,5 sene hapsin de beş senesi cümhuriyetin onuncu yıldönümü münasebetile çıkan af kanunu ile affedildiği için Abbasın 7,5 sene mahpus kalmasına karar verilmiştir.

Yedi buçuk sene mahpus kalacağı ve öldürdüğü adamın veresesine bin lira tazminat vereceği Abbasa tefhim edildiği zaman bu küstah ve şuursuz katil kendisini affeden rejimin ve devletin aleyhinde ağza alınmıyacak küfürler savurmağa başlamıştır. Jandarma bu küstah adamı kapıdışarı çıkarırken reis mahkûmun geri çevirtilmesini emretmiş, ve mahkûm geri çevrilerek tekrar maznunlara mahsus daire içerisine sokulmuştur. Burada reis tarafından kendisine ihtaratta bulunulmuş ve zabıt varakası tutulacağı bildirilmiştir.

Bundan sonra mahkeme huzurunda bir zabıt varakası tutulmuş ve bu zabıt varakasının mahkûm hakkında ayrıca takibat yapılmak üzere müddeiumumilik makamına tevdiine karar verilmiştir.

Bir neşriyat davası

Cereyan ismindeki gaezte aleyhinde müddeiumumilik tarafından bir dava ikame edilmiştir. Bu davanın sebebi bu gaeztenin karikatürlerinin pek müstehçen olmasıdır. Maamafih gazete aleyhine diğer bazı şahsî davalar da ikame edilmek üzeredir. Dün alâkadarlar adliyeye müracaat etmişlerdir.

Felek

Bir resmî ağızdan Türkiye aleyhinde propaganda

Pariste çıkan (Gringoire) isminde haftalık bir gazete vardır. Bütün dünyada çok okunan ve 300, 350 bin nüsha basan bu gazetenin 27 teşrinievvel 933 tarihli nüshasında memleketimize ve eroin meselesine dair bir yazı gördüm. Ehemmiyetle nazarıdikkatimi celbeden bu yazıdan bize taallûk eden satırları Milliyet'e nakle karar verdim. Göreceğiniz veçhile bu yazı, maalesef, resmî bir ağızdan — Kahire polis erkânından birinin ağzından — çıkan bazı iftiraları hikâye etmektedir. Bahsettiğim gaeztenin B. de Munchausen ismindeki muhabiri Mısırda bir seyahat yapıyor ve yolunu bulup Kahire polis erkânından Russel Paşa ismindeki zatla görüşüyor. Ben bu zatın kim olduğunu bilmem ama yalan — veya yanlış — söylediğini görüyorum. Russel Paşa Mısırda eroin ve kokain çekenlerin halinden şikâyet ettikten sonra muhabirle şöyle görüşüyor:

"—.... Lâkin İstanbul var ki şimdi eroin, kokain, morfin, esrar elhâsıl bütün uyuşturucu maddelerin istihsal merkezidir.

— Ben en çok kokain istihsal eden memleket Almanya sanıyordum. Bilhassa Darmstadt şehri.

— Vakıa öyledir ama, Almanyada imalât ve bilhassa ihracat hükûmet tarafından mürakabe edilmektedir. Bizim aramakta ve mücadele etmekte olduğumuz fabrikalar gizli ve kontrolsüz olanlarıdır. Evvelce İsviçrede de bunlardan vardı. Bal şehrinde Dr. Hefti'nin fabrikası gibi...

— Şimdi kapandı mı?.

— Evet! Kendi de uzun zaman için hapse atıldı. (Milletler Cemiyeti) afyon komisyonunun himmetile Orta Avrupa artık bu gibi zehirlerin gizli imalât ve ticaretinden kurtulmuştur. *Tehlike şimdi İstanbuldan gelmektedir. Halihazırda orada üç fabrika vardır ki ikisi (üçüncüsünün istihsal miktarını henüz öğrenemedim) resmî istatistiklere nazaran (!) altı ayda vasatî altı ton eroin ihraç eder. Halbuki dünyanın eroin ihtiyacı ancak iki tondur. Senevî ihraç edilen bu 12 tondan başka bir çok ta gizli ihracat yapılmakta olduğu muhakkaktır. Hamburgta, Marsilyada ve Hong - Kong'ta yakalanan külliyetli miktarda eroinin mevcudiyeti başka ne suretle izah olunabilir? Bütün bu yakalanan zehirlerin İstanbuldan geldiği şüphesizdir. Eğer bu söylediğim iki üç fabrika yarın kapanırsa bir ay sonra Mısırda beyaz zehirden eser kalmaz.,,*

Mısırlı polis amiri sözlerinin altı tarafında zehirin Mısıra nasıl itha edildiğini ve fellâhların bu işe ne kadar düşkün olduklarını anlatmaktadır. O tarafı bize gerekmez Yalnız bizim için mühim olan nokta şudur:

İstanbulda üç eroin fabrikası olduğu ve bunların senede 12 ton eroin çıkardıkları yalandır. Üç sene var ki hükûmet resmen afyon mürekkebatı fabrikalarını kapattı ve o anden itibaren her gün eroincilerle dövüşmeğe başladı. Bu işle uğraştığı anlaşılanların mevkii ne olursa olsun en şedit akıbete uğramakta olduklarını her gün görmüyor muyuz? Zannediyorum ki; Kahiredeki polis amiri kendi aczini ve Mısır halkının bu zehre karşı olan düşkünlüğüne karşı gelememekteki zâfını bir yere yükletmek istemiş ve bunu Türkiyenin üzerine atmıştır. Ben bu iftirayı, bir gazeteci sıfatile, reddederim. Umarım ki; resmî salâhiyet sahipleri de hükûmet hesabına bu iftranın ayni gazetede tekzibini o adamdan veya Mısır Hükûmetinden isterler. Görülüyor ki bazı Mısır memurları henüz müstakil bir hükûmet rüknünün ağzına ve aklına gelen söyliyemiyeceğini anlamaya vakit bulamamışlardır. Bu, her yeni istiklâlde görülen acemiliklerdendir.

FELEK

Hayvanla yolcu bir arada olmıyacak

Heyeti vekilece kabul edilen bir nizamnemeye göre, halkı taşıyan gemilerin, yolcuların istirahatini temin için bulunduracağı vesait ve tertibatın temiz tutulması, kamara yolcularına mahsus temiz örtülü masalar olması ve bit, tahtakurularının imhası, su sarnıçlarının fenni bir şekilde imali, üçüncü mevki yolcularına mahsus mahallere katiyen hayvan bağlanmaması, hasta tedavisi için yerler ve ilâçlarla vesait bulundurulması icap etmektedir.

Yeni eserler

Türk inkılâbı ve genç eserler

Türk inkılâbı kendi çocuklarının eserlerini birer ikişer almağa başladı.

Bir kaç sene evvel ilk tecrübe eserini bir roman halinde veren Suat Tahsin Bey de yeni bir eser neşretti. Türk inkılâbını ve Gazi Mustafa Kemali tahlil eden bu eser iki cilttir. Birinci cilt Cihan Harbi, Mondros Mütarekesi, Sevr Muahedesi ve Devleti Aliyeyi Osmaniyenin inkırazını ihtiva etmekte olup eserin esasını teşkil etmekte olan ikinci cilde bir methal olarak ihzar edilmiştir.

İkinci cilt yeni Türkiye Cümhuriyeti devletinin dahilî ve haricî hukuk noktai nazarından tetkikini yapmakta, bilhassa hututu esasiyesi itibariyle İstiklâl Harbi, Mudanya mütarekesi, Lozan muahedesi ve Türkiye Cümhuriyeti devleti kuruluşunun seyir ve safahatını tahlil etmektedir.

Eserin bibliyografisi her iki cilt için ayrı ayrı tertip edilmiş, altmışa yakın Türkçe ve ecnebi telifat esere mehaz ittihaz olunmuştur.

Bibliyografinin en karakteristik cephesi muhteviyatının yalnız kitap halindeki asara münhasır kalmayıp en gizli vesikalara, hususî muhaberata ve her mahiyetteki neşriyata kadar şamil olması keyfiyetidir.

16 kısımdan ibaret olan eserin hemen her kısmında bir takım siyasî mütalealar ve hukukî iddealar mevcuttur. Fakat her iddia ve mütalea yanıbaşında delillerini ve vesikalarını taşımakta olmakla eser hemen kariine itimat ve ciddiyet telkin etmek iktidarını gösteriyor.

Suat Tahsin Bey eserine (Cümhuriyet gençliğinin armağanı) serlevhası altında Gazi Hazretlerinin hitabesini tahlil ederek yeni millî ülkünün veciz bir tarifini yapmış oluyor.

Müellif, eserin mukaddemesinde Türk tarihinin azamet ve Türk milletinin medeniyetine işaret ederek: *"Türk dünyanın en eski milletidir; ilk büyük medeniyet onun eliyle yeryüzüne indirilmiştir."* Diyor. ve Türk ırkından kurulmuş devletlerin kroniğini yaptıktan sonra son Türk - Osmanlı imparatorluğu için: *"İmparatorluk en büyük unsuru bulunan hâkimiyet ve istiklâlini kaybetmiş; ülke dört taraftan düçarı tecavüz olarak ecnebi istilâlar memleketin harimine kadar sokulmak imkânını bulmuş; hükümdar ailesi tereddiden tereddiye düşerek hanedanın şehvet ve sefahatından artakalan bir kaç soysuzu memleketi şuna buna satıp firara kıyam etmiş ve bütün buniara zamimeten de Osmanlılık ve İslâmlık temayülleri, millet cereyanlarına yerini terkederek içtimaî mefkûre inhizama uğramış ve imparatoruk böylece baştan aşağı hayatiyet ve vahdetini kaybetmiş bulunmakta idi..... Havasıhamsesini kaybetmiş ve hüceyratının ömrü tabiisini yaşayarak enerjisini tüketmiş olan ihtiyar ve matuh imparatorluğun suni olarak idamei hayatına cevaz verilemezdi. Türk milleti ve Türk ırkı bu esnada hayatiyetini ve kadimliğini bir kere daha ispat etti. Mustafa Kemali yarattı."* Diyor.

Müellifin birinci ciltte iki mühim iddiası var: Birincisi Osmanlı ordusunun Çanakaledeki muzafferiyatının Rus ihtilâlini vücude getirmesidir.

Suat Tahsin Bey Mustafa Kemalin (Conkbayırı) ve (Kocatepe) deki askerî zaferleri ile boğazların mesdudiyetini tahtı imkâna aldığını ve bunun neticesi olarak Rus ordusunda kıtlık ve isyan zuhur ettiğini ve çarlığın da bu suretle devrildiğini isbat sadedinde uzun boylu mütaleatta bulunduktan sonra son söz olarak diyor ki: *"İşte mübalâğasız iddia ediyoruz ki, Mustafa Kemalin Conkbayırı ve Kocatepede istihsal ettiği askerî netayiç harp sonuna kadar Boğazların mesdudiyetini tahtı imkâna almış ve binnetice Rus ordularının inhizam ve isyanını ve Bolşeviklik ihtilâlini hazırlamış. Rus Çarlığını devirmiştir.,,*

Müellifin ikinci iddiası, Osmanlı Türklerinin Cihan harbine girmekte bir mesuliyeti harbiyeye muhatap olamıyacağı keyfiyetidir. Suat Tahsin Bey bu bapta iddiasını askerî, siyasî, iktısadî mühim sebeplerle tevsike çalışmakta ve bilhassa Rus gizli muhaberatı ile Türkiyeye karşı itilâf devletlerince oynanmak istenen adî oyunların iç yüzünü açıkça göstermektedir.

Suat Tahsin Bey bu iddiasiyle Avrupanın büyük devletlerine şiddetli tarizlerde bulunmakta, bilhassa Sevr projesi sebebiyle Avrupalı devletlere hücumlar yapmaktadır. Ezcümle:

Şüphesiz ki, bu suikast asırlardan beri tatbik çareleri düşünülen ve amilleri arasında mevcut bir hissi istirkapla daima yakın atilere talikan hayalhanelerde afyonlanan caniyane bir tasavvurdan ibaretti . . . . . Bu itibarla, Türkiye Harbi Umumiye istemiye istemiye sokuldu, cebren ithal edildi; Türkiye hayatını ve canını kurtarmak için âkibeti meçhul bir badireye atılmak mevkiine düşürüldü ve milyonlarca Türk nafile yere kanı akıtıldı ise bunun günahı ve mesuliyeti tamamiyle bu faziletli olduklarını iddia eden Avrupalı efendilere aittir. O Avrupalı efendiler ki, irtikâp ettikleri bunca reziletlere zemimeten Sevr suikastini tertip etmekte dahi bir zerrei hicap duymuş değillerdir". Demektedir.

İkinci ciltte müellif, Mustafa Kemalin cihan siyasetinde oynadığı büyük rolleri göstermeğe çalışmış, yeni Türk devletinin kuruluşundaki mucizeleri tasvir etmiştir. Baş kısımlarda büyük şefin Erzurum ve Sivas kongrelerinde müdafaa ettiği tezleri izah ederek manda ve himaye nazariyelerinin üç yüzünü ve Mandat - Tutelle nazariyesinin Milletler Meclisi misakına giriş tarzını ve bu baptaki ilmî içtihatları tahlil etmiş ve Mustafa Kemalin yeni devleti kurarken istinat ettiği ilmî ve hayatî esasları izaha muvaffak olmuştur.

Cildin orta kısımlarında siyasî ve askerî safahatın kroniği yapılmış, bilhassa Sevr muahedesinin metni objektif bir noktai nazarla tetkik ve tahlil olunmuştur.

Hariciye Vekili İsmet Paşanın Lozanda müdafaa ettiği hukukî ve ilmî esasat ayrıca uzun uzun tahlil edilmiş; Lozan zaferinin siyasî ehemmiyeti Lozan zabıtnamelerine nazaran bariz surette göstermiştir.

Son kısımda Türk hukuku esasiyesinin geçirdiği tekâmül ve mevzuatın seyrü inkişafı, saltanat ve hilâfet meselerinin hukukî cepheleri tetkik edilmiş ve böylelikle eserde inkılâbın eserleri ve ruhu tahlil edilmiştir.

Suat Tahsin Beyin bu eseri muvaffak olmuş bir eserdir. Şüphesiz her muvaffak ve iyi eserin de kusurlu olan, noksan kalan tarafları bulunabilir. Fakat, dikkat edilecek nokta muvaffakıyetin kusura tefevvukudür.

Bu eserin, bize en çok ümit veren bir ciheti de yukarıda söylediğimiz gibi, Kemalist inkılâbın ilk eserlerini almağa başlamış olmamızdır.

E. I.

Mazhar Osman B. in konferansı

Tıp Talebe Cemiyeti Umumî Kâtipliğinden:

Cemiyetimizin konferans serisinin 7 ncisi 28.11.933 salı günü saat 18 de ordinaryüs Dr. Mazhar Osman Beyefendi tarafından verilecektir. Mevzu "Akıl hastalıkları ve gençlik,, tir. Arkadaşların bildirilen gün ve saatte Halkevi konferans salonuna gelmeleri rica ve ilân olunur.

DOKTOR
Rusçuklu Hakkı
Galatasarayda Kanzük eczahanesi karşısında Sahne sokağında 3 numaralı apartımanda 1 numara.
8062

KULAK MİSAFİRİ

Dil !...

Kadınlardan imrenmiş olacaklarki dilsizler de asker olmağa kalkıştılar. Dilsizler cemiyetinde epeyce münakaşalar bile yapıldı.

— Biz erkeğiz... Kuvvetçe kadınlara mı benzeriz? Neden asker olamıyormuşuz? Dediler.

Dilsizlerin askerlik bahsinde böyle birdenbire dillenmeleri, kadınlık âleminde hoş görülmeşe gerek.. Ben, hanımlarımızın yerinde olsam, dilsizlere en ka'î cevabımı verirdim:

— Siz asker olamazsınız!..

O zaman, tabiî dilsizler, hiddetlenerek soracaklar:

— Peki.. Siz nasıl olabiliyorsunuz?

— Çünkü biz doğuşta silâhlıyız!

Dilsizler, hayret ifade eden bir işaret yaparak soracaklar:

— Peki.. Söyleyin bakalım.. Silâhınız nedir?

Hanımlar, bir kaş çatışı ve bir göz süzüşü arasında dillerini çıkarıp gösterecekler:

— İşte bizim silâhımız!.

Hanımlardan bu cevabı almadan evvel, dilsiz ahbaplara şunu hatırlatayım ki; kadın dili yalnız dili olmıyanları değil, bülbül gibi konuşan nice erkeklerimizi zamanede ağzı var, dili yok hale getiriyor!

M. SALÂHADDİN

SIHHÎ ÖĞÜTLER

Simaya renk ve güzellik vermek için buz istimali

Renkleri soluk, çehreleri bozuk hanımlar, kadınlar kar ve buzdan çok istifade ederler ve bir çok düzgünler, boyalar yerine buz kullansalar daha ziyade fayda görürler. Bunun için renkleri solmuş, derileri bozulmuş olanlar iyi ve sıcak suyun içine azıcık tenkâr ilâvesile yüzlerini bununla yıkamalı sonra yumuşak tüylü bir havlu ile kuruladıktan sonra her iki eline birer küçük buz parçası alıp yanaklarını bunlarla devrî hareketler suretinde hafif uğuşturmakla masaj yapmalıdır. Bu masaj ameliyatı dört beş dakika devamdan sonra bir ipek mendil veya bir eski ipek kumaş parçasile iyice kurulamalı. Bu suretle hasıl olan güzel renk hakiki ve devamlı olur ve bu usûl hiç bir zararı olmadan istenildiği kadar tekrar edilebilir.

Buz parçası bir kaç defa hafif surette dudaklara sürülmekle onların tabiî renklerinin iadesine sebep olur. Bunun için evvelâ dudakları hafifçe kapayıp bir damla gliserinle ıslatılmış parmakla yavaş yavaş oğuşturmalı. Sonra kurulamalı. Bundan sonra buz parçasile ileri geri hareketler şeklinde iki üç dakika kadar veyahut dudakların buzun tesirile ateşli bir kırmızılık hasıl edinceye kadar oğuşturmalı. Bundan sonra yumuşak bir havlu ile iyice kurulamalı.

Muntazam masajlarla buz parçası birlikte yapıldığı ıhalde alında ve burun etrafındaki çizgiler ve buruşukları ve gözler altındaki boşlukları gidermek ve doldurmak için pek çok faydası görülür.

Bundan lâyıkile fayda görmek için buz parçasile çizgilerin içinden kafaderisi ve kulaklara doğru masaj ve oğuşturma yapmalıdır. İşte bu basit usûl ile bir çok kadınlar derilerinin ziyade kuruluğundan, sıkıntıdan, uykusuzluktan ve yaşlılıktan husule gelen buruşukluk ve çizgileri kaldırabilirler.

Büyükada
Dr. ŞÜKRÜ

HİKÂYE

İyi dost

Remzi Şafkati Kânunuevvel yaklaşınca, içi hop hop ederdi. Amma bu, her sene böyle idi. Çünkü hesap ederdi: Sene başına bir ay kalıyordu. Yılbaşında ise çalıştığı şirketten ikramiye alacaktı. Remzi şefkati bu ikramiye ile neler, neler yapmazdı. Her sene Kânunuevvel yaklaşınca, alacağı ikramiyenin mahalli sarfını düşünüyor, hattâ tramvayda evine giderken küçük not defterine bir çok şeyler yazardı.

Remzi Şefkati evvelki akşam şirketten çıkarken birisi koluna girivermişti. Döndü, baktı. Bu, mektep arkadaşı Suatti. Remzi şefkati, uzun seneler görmediği bu eski arkadaşı görünce birden şaşırdı. O kadar sevinmişti ki, caddenin ortasında kucaklaştılar ve öpüştüler. Remzi Şefkati sordu:

— Ayol neredesin?. Kayıplara karıştın?..

Suat gülerek başını sallıyordu. Suadın halinde ferah, rahat yaşayan, çok para kazanan bir insanın teklifsizliği vardı:

— Sorma, dedi, başıma neler geldi. Fakat şimdi hayatımdan memnunum..

— E, anlat bakalım neler oldu?..

— Bilmiyor musun?

— Neyi?.

— Ben evlendim..

— Yok canım..

— Vallahi.. Şimdi mes'ut bir hayat yaşayorum. İyi para kazanıyorum. Rahat bir apartımanım, hattâ bir küçük otomobilim var.. Aldığım kadın çok zengin.. Bütün varını yoğunu benim üstüme yaptı. Beni çok seviyor.. Biliyorsun ben boşta gezenin boşta kalfası idim. Bu kadın beni bir işe koydu. Ayda dört yüz lira maaşım var. Fakat evlendiğim kadın biraz yaşlı.. Hem de dul aldım.. Evvelki kocasından müthiş serveti var..

Suat ballandıra ballandıra anlatıyordu. Remzi Şefkati içini çekti. Bir de kendi hayatını düşündü. Zavallı her ay şirketten aldığı aylığı dört göz le bekler, bu mahdut para ile güç lal geçinebilirdi. Sene başını beklemek, ikramiye almak onun bütün bir senelik çalışmasında yegâne zevki, mesut hatırası oldu. Parasızlıktan evlene memişti de.. Bir bankada daktilo olan bir küçük sevgilisi vardı. Onunla arasıra sinemaya giderdi. Bütün zevkini bu küçük daktilo teşkil ediyordu.

Remzi Şefkati, arkadaşının kolunda hem yürüyor, hem düşünüyor, hem de dinliyordu.

Karaköye gelmişlerdi. Suat sordu:

— Sen şimdi nereye gideceksin, Remzi?..

— Eve...

— Yok canım.. Bu saatte eve gidilir mi?.. Gel biraz oturalım bir yerde.. Bir iki bira içeriz. Yahu sen ne kadar sükûtî adam olmuşsun?. Birbirini senelerce görmiyen mektep arkadaşı böyle mi yapar?.. Yürü, gidelim.. Biraz çene çalalım.. Hey gidi günler hey.. O mektep hayatını hatırlıyor musun Remzi?. Ben ne yaramazdım, biliyorsun ya!..

Beraber bir birahaneye girdiler. Karşılıklı bir masaya oturdular.. Suat:

— Eh, sen ne âlemdesin, bakalım, dedi. Hayatından memnun mısın? Nasıl kazancın yerinde mi?

Remzi Şefkati biraz düşündü. Bu, çok yüksekten atan mes'ut arkadaşın yanında çok ta küçük düşmek istemiyordu. Kazancını iki misli olarak söylemeğe karar verdi:

— Ayda yüz elli lira kazanıyorum, dedi..

Suat, hayretle bakmıştı:

— Yüz elli mi?. Peki nasıl geçiniyorsun bununla?.. İnşallah evli filân değilsin ya.. Vah vah..

Biraz durduktan sonra:

— Ben sana yardım edebilirim Remziciğim, dedi.

Remzi Şefkati birden canlanmıştı:

— Çok teşekkür ederim, kardeşim.. Nasıl, ne şekilde..

Suat hararetli görünüvordu:

— Bak, dedi, şu yan sokakta benden iyilik görmüş tanıdığım bir komisyoncu vardır. Sen bundan sonra onun yanında çalışacaksın.. Yarın sabah hemen başla işe.. Ayda, zannediyorum üç, dört yüz lira kazanabilirsin..

Remzi Şefkati bu iyilik seven eski arkadaşının ellerini tuttu. Gözlerinin içi sevinçten ağlıyordu.

Suat:

— Ha, dedi, dur, sana şimdi onu çağırayım, takdim edeyim.

— Bırak kardeşim, şimdi.. Zahmet olacak sana..

— Yok, yok.. İstağfurullah.. Gideyim çağırayım..

Remzi Şefkati arkadaşına mani olamadı. Suat şapkasını giydi, hemen çıktı.. Remzi Şefkatinin içi saadetten ne heyecanlar geçiriyordu.

Remzi Şefkati yeni patronunu sabırsızlıkla beklemeğe başladı. Bir cigara, bir cigara daha yaktı..

Aradan çeyrek saat, yarım saat geçiyordu. Nihayet bir saat, iki saat geçti. Gece yarısı olmuştu. Birahane kapanıyordu. Remzi Şefkatinin başı yeisle avuçlarının arasına düştü.

Suadın yeni işi, artık Remzi Şefkati için meçhul değildi. Kinle, nefretle masadan kalktı. İçtikleri biraların parasını ödeyerek hızla caddeye çıktı, asabî asabî yürüdü, evine gitti.

SEM

İPEKFILM stüdyosunun yeni TÜRKÇE filmi:
CİCİ BERBER
Rejisör: ERTUĞRUL MUHSİN
Oynıyanlar: İ. GALİP - ZOZO DALMAS - MUAMMER - FERDİ - ŞEVKİYE - MAHMUT
Çok eğlenceli mevzu - Nefis şarkılar ve zengin sahneler
Önümüzdeki çarşamba akşamından itibaren:
Türkçesi: İPEK ve ELHAMRA,
tamamen rumcası: MELEK sinemasında
[10344]

Tıp Fakültesi Dekanlığından:

28 İkinci Teşrini 1933 tarihine müsadif Salı günü saat 17 de Profesör İgers Heimer tarafından Üniversite Merkez binasında büyük dersanede "Körlük ve Körlük sebepleri" hakkında açış dersi verilecektir. (6561)

İSTANBUL BELEDİYESİ İLÂNLARI

Eminönü Kaymakamlığından: Başı boş bulunarak tahtı muhafazaya alınan bir keçi her kimin ise bir hafta zarfında gelip almadığı takdirde alelûsul satılacağı ilân olunur. (6553)

Şirketi Hayriyeden:

Boğaziçi vapurlarına mahsus kış tarifesi Teşrinisaninin 29 uncu çarşamba sabahından itibaren tatbik edilecektir. Tarifeler gişelerde satılmaktadır. (10334)

Önümüzdeki Çarşamba günü saat 18 de matine olarak
FRANSIZ TİYATROSUNDA
Meşhur İtalyan artisti
CARLO ZECCHI (Piyano) ve
BERO BRUNELLI (Viyolonsel)
tarafından birinci konseri verilecektir.

Milliyet
Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.
ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 "	7 50	14 —
12 "	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

İSTANBUL BELEDİYESİ
ŞEHİR TİYATROSU
Yarın akşamı saat 21 de
GÜNEŞ BATARKEN
Yazan: Gerhardt Hauptmann
Türkçeye çeviren Seniha Bedri
5 Perde
Muallim ve talebeye tenzilât vardır

RADYO

Bugünkü Program

ISTANBUL:
18 Gramofon.
18,30 Fransızca ders (İlerlemiş olanlara).
19 Munir Nurettin Bey ve arkadaşları.
20 Refik Talat Bey ve arkadaşları.
21,30 Gramofon.
22 Anadolu Ajansı, Borsa haberi, Saat ayarı

ANKARA
12,30 - 13,30: Gramofon. 18 - 18,45: Alaturka saz. 18,45 - 19,15: Dans musikisi. 19,15-20: Alaturka saz. 20: Ajans ahberleri.

VARŞOVA 1411 m.
18: Salon musikisi. 18,50: Müsahabe. 19,25: Mme. Helene Ottaw tarafından piyano konseri. 20,05: Müsahabe. 21,05: Hafif musiki. (Tagannili). 22,20: Konserin devamı. 23,05: "Gastronomja" lokantasından naklen: Dans musikisi. 24,05: Tayyarecilik. 24,10: Dans.

BUDAPEŞTE 550 m.
17,05: Kadın saati. 18,05: Macar musikisi. H. konferans. 18,35: Polydor ve Brunsvik plâkları. 19,35: Amele saati. 20,05: Tagannili konser. (Wilhelm Gregor). 20,35: Konferans. 21,05: Klearinet Konseri. 21,35: Haberler. 21,50: Konservatuvardan naklen solişt Viyolonselist armold Földessy'nin iştirakile orkestra konseri. 23,55: Mandits salon takımı.

VİYANA 518 m.
16,55: Yeni sesli filmlerden parçalar. (Plâk). 17,35: Çocuk neşriyatı. 18: Büyük sanatkârlara dair konferans. 18,30: Tagannili konser. (Molly Jonas; Richard Krotschak; Otto Schulhof). 19,05: Tiyatro kritikleri. 19,30: Müsahabe. 19,35: İngl. ders. - Konferans. 20,35: İstirahatinde saat ayarı. 21,35: Avusturya halk musikisi. (Radyo popurisi. Holzer; Hoffmann; Wurdack. v.s.). 22,50: Son haberler. 23,05: Plâk ile akşam konseri.

BÜKREŞ 394 m.
13: Borsa. - Plâk. 14: Haberler. - Plâk. 18: Radyo orkestrası. (Ertl, J. Strauss, Suppé, Bizet, Millöcker). 19: Haberler. 19,15: Mel. Charistine tarafından taganni. 20: Üniversite dersi. 20,20: Plâk. 20,45: Plâk. 21: Sarvache Karteti. (Oda musikisi). 21,30: Konferans. 21,45: Mme. Nia Roma tarafından taganni. (Operetler). 22,15: Piyano konseri. 22,45: Haberler. - Romen musikisi.

Milliyet'in edebî romanı: 53

KIR ÇİÇEĞİ

BURHAN CAHİT

(İnkılâp Romanı)

Bana bu seyyatte refakat ediniz. Fikirlerimi bütün açıklığı ile anlatayım. Bu seyahatte biribirimizi daha iyi anlayalım. Tanıyalım. Yolculuk insanları biribirine daha iyi tanıtır. Eminim ki bu müddet zarfında beni daha iyi göreceksiniz. Seyahatin sonunda eğer isterseniz evleniriz. Kabul etmediğiniz takdirde seyahate çıkmazdan evvel namınıza bankaya yatıracağım on bin lirayı alırsınız.

Fakat kuvvetle ümit ederim ki teklifimi kabul edeceksiniz. Çünkü zekânız böyle samimî bir arzunun mânâsını anlayacak kadar kuvvetli ve olgundur. Birlikte İtalyanın tarihî âbidelerini, Fransanın medenî şehirlerini, Almanyanın en güzel yerlerini gezerken beni daha iyi anlayacak ve kat'i kararınızı vereceksiniz.

Ben karar verdiğim bu seyahati ta bekliyeceğim. Cevabınızı evimin adresine bekliyorum. Bu adresi mukavelenamede gördüğünüz, yazdığınız için tekrara lüzum görmiyorum. Yalnız bu cevabı şiddetle beklediğimi söyliyebilirim.

Çiçek Hanım düşününüz, karar veriniz. Sizi pek iyi anladığım için mektubuma ne fazla bir rica ne de fazla bir ümit ilâve etmiyorum.

Mahir Paşa zade
ŞEFİK

Bu satırları bir kaç kere okudum.

Şefik Beyin iddia ettiği zekâma rağmen anlayamadım.

Ne oluyorduk. Seyahate çıkıyoruz dünyayı dolaşıyoruz. Çok güzel. Fakat biribirimizin nesi oluyoruz. Onu kavrıyamadım. Bir yıl sonra eğer istersem kendisile evlenebileceğim.. Güzel. Fakat ya kendisi istemezse.. O zaman on bin lira meselesi var. Benim gibi kız için bu kadar para bir servet.. Fakat ben bu parayı ne yapacağım. Şimdiye kadar Allah bana anamı, babamı, evimi, yurdumu arattı. Fakat çok şükür para aratmadı... Belki de tesadüfler bana paranın kıymetini anlatmadı.. İstanbula geldikten sonra fikrimde, görüşümde epey değişiklik oldu. Şöyle bir ucundan gördüğüm kibar âlemi anladım ki her şeyden evvel servet âlemidir. Başka hiç bir hususiyeti, yahut kibarlığı yok. Yalnız bu âlemle kendi hislerimi karşılaştırdığım zaman oraya karşı hiç te arzu duymadığımı anladım. Düşüncelerim ve duygularım hattâ bu âlemde gördüğüm şeylere isyan ediyordu.

Gördüğüm şık elbiseli, pırlantalı kadınlara karşı hiç te bir haset ve hattâ gayz hissetmiyordum. İçimde bir arzu vardı. Fakat bu arzu henüz rengini va tadını belli etmemiş ham bir meyva gibi katı ve ifadesizdi. Ne istediğimi, ne sevdiğimi bile bilmiyorum. Fakat içimde birdenbire açılmak, patlamak istidatı gösteren bir tokluk, dolgunluk var. Bu istek her halde süse şatafata, paraya ait değil. Öyle olsaydı şimdiye kadar kendini belli ederdi. Ben gördüğüm bütün pansiyon tutmak, hakkımdan fazla para vermek, yemek masraflarımı yazıhaneden ödetmek gibi beni üzen hareketlerine itiraz ettiğim zaman öyle bir baba hali alıyor ki itirazımdan kendim utanıyorum. Öyle zannediyorum Reşit Beyoluğumu ve kimsesizliğimi takdir ederek beni himaye ediyor. Bugüne kadar geçirdiğim hâdiseler beni o kadar ürküttü ki herkesten şüpheleniyorum. Ve bunda haklı olduğumu da her tesadüfle anlıyorum.

Şefik Beyin mektubunu kendi kendime şöyle dinliyorum.

Beraber seyyahate çıkacağız. Bir yıl beraber yaşıyacağız. Sonra düşüneceğiz. Ayrıldığımız takdirde bana on bin lira verecek.

Tecrübesiz bir kızın bu teklifi tahlil etmesine imkân yok. Şefik Bey gibi görmüş, geçirmiş bir adamın bu teklifi yapmasında kendine göre kim bilir ne ince hesaplar vardır. Fakat bunu benim anlamama imkân yok.

Hiç cevap vermemek ve kimseye bahsetmemek tarafı da var. Fakat benim için bu hâdise bir tecrübe ve ders olabilecek. Her halde vaziyeti daha iyi anlaması lâzımgelen Reşit Beye açarsam bana bu yim ki!

Reşit Bey beni baloya götürmeseydi. Hanımefendi bu âlemin içyüzünü çayda göstermeseydi bütün temeli paraya dayanan bu âleme karşı hiç bir meyil ve heyecan duymıyacaktım. Bugün bana, bir oda içinde oturacak, yalnız ekmek peynir yiyeceksin deseler gam yemem. Yeter ki gururuma dokunulmasın.

Şefik Beyin mektubunu çantama koydum.

Ne cevap verecektim.

Daha doğrusu cevap verecekmidim.

Balo gecesi yaptığı hareketlerle canımı sıkan ve galiba apartımanlarına, paralarına çok güvendiği için o cesaretle her hareketini iyi ve doğru bulan Şefik Bey bu mektubunda çok nazik.. Hattâ samimî.. Kendine göre samimî.

Yalnız en can alacak noktası karanlık kalıyor.

Acaba Reşit Beye bu mektuptan bahsetsem mi?

Bugüne kadar tanıdığım hattâ erkekli kadınlı insanlara bütün kalbimle sarıldığım halde bir gün, bir dakika içinde kırılıverdim. Halbuki Reşit Beyden şimdiye kadar hiç bir hürmetsizlik görmedim. Bayeceği fikirlerden istifade ederim.

Artık bununla meşgul olmadım.

Akşam Reşit Bey geç geldi.. Yanında bir de arkadaşı vardı.

Uzun müddet konuştular. Bir defa çağırdı. Küçük bir mektup yazdırdı. Bugün iş çok.. Saat yediye doğru beni tekrar çağırdı. Sigorta şirketlerinin bir iki davasına ait dosyaları verdi, sonra yarın hazırlamak üzere iki müsvedde uzattı:

— Bazı kelimeler ilmidir. İmlâsında müşküle düşersen bir kere şimdiden oku.. Yarın zahmet çekmezsin.

Okudum. Yanlışım çıkmadı. Reşit Bey buna hayret ediyordu. Halbuki ben boş zamanımda böyle işlere dair ilmî kelimeleri merak edip Reşit Beyin masasındaki lûgate bakıyor, belliyordum. Bir şey anlamadan geçmek âdetim değil.

Yanlışsız okuduğumu gören Reşit Bey:

— Aferin, dedi. Hukuk mezunları içinde bunları doğru dürüst okuyamıyanlar çok gördüm. Teşekkür ederim.

Dosyaları, müsveddeleri odama götürdüm.

Reşit Beyin işi bitmişti. Yanına girdim. Çantasını hazırlıyordu:

Tarsus ovası Sulanacak

Yakında 200 bin dönüm arazi sulanıyor

Tarsus ovasının sulanması için açılan kanal inşaatı büyük bir hızla ilerlemektedir.

Adana yedinci mıntaka su işleri müdürü Nadir Bey Tarsus kaymakamı Hayri Beyle inşaatı tetkik etmek üzre kurşunlu bende gitmişlerdir.

Bendin üst tarafında ve altı yüz metre mesafede suyun istikameti bu cihete çevirildiği takdirde irtifa üç metre daha artacak ve fazla arazi sulamak kabil olacaktır. Bunun temini için 200-250 metre uzunluğunda bir kanal ve 250-300 metre uzunluğunda bir yarma ameliyesine ihtiyaç vardır. Bundan başka Bolatlı civarında su istikametini ovaya çevirmeye çok müsait bir mevki vardır.

Su burada şişirilerek iki metre fazla irtifaa çıkarıldığı takdirde üç buçuk kilometro kazanılmış olacaktır. Nadir Bey bu ciheti tetkik etmiştir. Fen memurları da etüd yapmaktadırlar. Bu etüdler bir raporla su işleri idaresine bildirilecek bir fen heyeti tarafından tetkik edilerek suyun hangi istikamet ten geçirilmesinin daha faydalı olacağı tespit edilecektir.

Bütün geceli gündüzlü çalışmaların hedefi mart sonuna kadar altı senedenberi kuraklıktan muztarip olan 300.000 dönümlük sahanın sudan istifadesini temin etmektir. Bunun içinde ameleî mükellefe ve makine kuvvetinden âzami istifadeye çalışılmaktadır.

Sökeden gelmesi beklenilen eksilavatör makinesi şu günlerde geldiği takdirde kanal inşaatı çok kolaylaşacak ve tahminlere göre şubat bidayetinde 300 bin dönümlük saha sulanabilecektir.

Altı senedenberi kuraklık çeken Tarsus ovasının çektiği ıztırabı çok derindir. Kuraklık yüzünden Türkiyenin en münbit bir ziraat mıntakası kavrulmuş ve memleket iktisadiyatı çok sarsılmıştır. Her ihtiyacı büyük bir alâka ile karşılıyan ve âzami gayretle temin ve tatmine çalışan Cümhuriyet hükûmetinin yüksek himmetlerile önümüzdeki mahsul senesi bu geniş ova sulanacak ve altı senedenberi bulutlardan imdat yalvaran çifçinin yüzü gülecek ve uğradığı zararları az bir zaman içinde telâfi edecektir.

300.000 dönüm arazi sulandırdığı takdirde asgarî bir hesaba göre alınacak hasilât mikdarı 3 milyon lira olacaktır.

Tarsusun garp tarafından Mersine doğru uzanan ovayada mevcut amele ile kanal açılması kabil olduğu takdirde — ki bu çok muhtemeldir — bugünkü hesap haricî 200 bin dönüm daha arazi sulanacak ve bunun 50-60 bin dönümü Mersin ziraat mıntakasına tesadüf edecektir.

Teşebbüsün ehemmiyeti büyük iktisadî hayatımızda temin edeceği fayda mühimdir. Verimi fazla olan topraklarımızdan yarım milyon dönüm arazi bir senede 5 milyon lira hasılat getirecektir.

Kanalın etrafına bentten başlıyarak Seyhan nehri yakınlarına kadar 20.000 ağaç dikilecektir.Bunun için de ehemmiyetli tedbir alınmaktadır. Bu iş te temin edildiği takdirde ova cümhuriyetin imar siyasetine uyğun bir şekilde süslenecek, çıplaklıktan kurtulacak sıhhat için çok elverişli bir hale gelecektir.

Hayvan hırsızları

ANDİFİLİ — Geçen hafta kazanın Ahatlı ve Dereboğaz köylerinde öküz ve inek hırsızlığı olmuş, zabıta derhal takibat ve tahkikata geçerek hırsızlığın Hacı Arap oğullarından Celil, Küçük Hasan oğlu Osman tarafından yapıldığı anlaşılmıştır.

Her ikisi de mahkemeye verilmiş, neticede bu hırsızların altışar ay müddetle vilâyet hudutları haricine çıkarılmalarına karar verilmiştir. Bu karar bu işte iştirakleri tahakkuk eden Yuvalı Hüseyin ile Hacı Arap oğlu Ali hakkında da tatbik edilecektir.

Akşehirde aftan istifade edenler

AKŞEHİR, (Milliyet) — Af kanunundan istifade edcrek şehrimiz hapishanesinden bırakılan mahkûmların adedi 78 yetmiş sekiz kişiyi bulmuş bunlardan dokuzu kadındır.

Aydında Tasarruf haftası

Bir komisyon hazırlıklara başladı

AYDIN, (Milliyet) — Dün Halkevinde valimiz Fevzi Beyfendinin reisliği altında fırka reisi, Etem Kadri, Halkevı reisi Neşet, Belediye reisi Nafız Beylerle Halkeviidare heyeti azaları ticaret odası ve tasarruf iktisat cemiyeti azaları bir toplantı yaparak 12 kânunuevvelde başlıyacak olan yerli malı haftası hazırlıkları üzerinde konuşmuşlar ve kararlar vermişlerdir.

Hafta içinde muhtelif günlerde incir, portakal, günleri kabul olnarak bu günlerde o meyvaların sarf ve istihlâkinin propaganda yapılması, mahsulâtımız için canlı propaganda levhaları yapılarak o günlerde şehirde dolaştırılması, Halkevi salonunda müze ve sergi şubesi tarafından vilâyetin mahsulât ve mezruatını gösterir bir sergi kurulmas. kararlaştırılmıştır.

Vali Beyfendinin Karacasuda yapılan dokumalar için daimî bir satış yeri yapılması hakkındaki mütaleaları çok yerinde görülmüş ve bu yolda ayrıca çalışılması muvafık görülmüştür.

Yerli malı ve tasarruf haftası programını hazırlamak üzere tasarruf ve iktisat cemiyeti reisi muallim Hulûsi Erdoğan Beyle Ticaret odası başkâtibi Mazhar, Nafiz Beyler seçilmişlerdir. Komite programını acele yapacak ve bir taraftan hazırlıklara başlanacaktır.

Elma bolluğu

RİZE — Yeni yetişip pazara getirilmekte olan muşmullanın okkası daha şimdiden altmış paraya ve iyi cins elmanın okkası da iki kuruşa satılmaktadır. Geçen seneye nispetle bu sene meyva daha fazladır.

Bazı esnaf külliyetli miktarda elma sandığı hazırlamakta ve ambalâj için tüccara satmaktadır.

Rizenin pek mebzul olan ve her ne kadar yenmiye pek müsait değilse de çok güzel ve nefis şırası olan kokulu üzümlerinin okkası da kırk paraya satılmaktadır.

Bir cinayet

TİRE, 25 — Dün akşam bir hiç yüzünden bir genç öldürüldü. Elde ettiğim malûmata göre saat 21,30 sularında ehemmiyetsiz bir meseleden dolayı fenerci İsmail denilen birisine muğber olan belediye haricî zabıta memuru Süleyman efendi, ufak bir bıçakla İsmaili tesadüfen kalbinden vurup öldürmüştür.

Katil Süleyman efendi evine saklanmış ise de derhal zabıta tarafından yakalanmış ve adliyeye teslim edilmiştir. Adliye tahkikatla meşguldür.

Haşarat mücadelesi

Nazilli pamuk istasyonu müdürü Celâl ve Aydın ziraat mücadele müfettişi Nadir beyler İzmire gitmişlerdir.

Buradan mücadele işleri için bazı eşya satın alacaklardır. Bu sene incir mıntakalarımızda yapılan incir kurdu mücadelesi büyük faydalar temin etmiştir.

Nazilli pamuk istasyonunun tesisinden bir sene gibi kısa bir zaman geçmesine rağmen istasyondan pamuk müstahsilleri çok faydalar görmüşlerdir.

İstasyonda yeni tecrübeler yapılmaktadır. Bir sene pamuk ekilen yere dinlenmesini temin maksadile ikinci sene buğday ekilmektedir.

Gebze muallimleri arasında

GEBZE — Bu sene kazamız maarif kadrosunda mühim tebeddüller olmuştur. Bu meyanda müfettiş İhsan Bey Karamürsele, merkezde Osman Bey Derbende, Tahsin B., Bursaya, Medarlıdan Orhan Beyle Tuzladan Mevhibe H. merkez muallimliklerine, İzmitten Demir Ali Bey Darıcaya, Aydınlıdan Sırrı Bey Yarımcaya, Yarımcadan İbrahim Hakkı Bey Tuzlaya, Hereke den İffet H. Karamürsele, Darıcadan Halit Bey Herekeye, Cumaköyden Halide H. Ödemişe, Erzurumdan Remzi Bey Tavşanlıya, Tavşancıldan Zeki Bey Adapazarına, Geyveden Halil İbrahim Beyle Sabancacan Fatma H. Tavşancıla, Karamürselden Nefise H. Darıcaya Saime H. Gebzeye nakil ve tayin olunmuşlardır.

Camilerden halı çalan imam

Manisanın Ballıova köyü imamı iken işi hırsızlığa döken imam Hafız Ahmet efendi muhtelif vilâyetlerde olmak üzere tamam otuz altı camiden iki yüz parçaya yakın halı, seccade ve kilim ile bazı yerlerden öküz inek çalmıştır.

İmam İzmirde yakalanmıştır.

Memlekette gençlik azimle çalışıyor

Aydın Sanat mektebin de Gazi köşesi

AYDIN, (Milliyet) — Cümhuriyetin yirminci, otuzuncu ilâh... senelerini kutlulayacağımız günler, büyük kurtarıcı ve kurucunun büyük emanetini ellerine alacak olan yarınki nesil mekteplilerimizin, onuncu Cümhuriyet bayramını kutluladığımız günlerde gösterdikleri heyecan ateş ve çoşkunluk şüphesiz her Türkü ne kadar gururlandırsa , sevindirse hakkıdır. Çünkü Büyük Gazinin cümhuriyeti kendilerine emanet ettiği gençlik cümhuriyetin faziletini bilerek, iman ederek yetişiyor. Büyük bayram günlerinin 16 milyon Türke bıraktığı hassasiyet ve heyecan gittikçe artan bir şevkle yürüyor. Köylerde, kasabalarda, şehirlerde her yerde her kes hep o günlerin hatıralarını yaşayor. Ve konuşuyor. ve o günlerin bıraktığı derin izlerin tesirile ikinci, üçüncü on yılların feyizli verim ve plânçolarını birinci on yıla nisbetle on, yüz misli yükseltmek azim ve kuvvetile çalışıyor. Mektebi olmıyan her köy mektep yapmağa çalışıyor. Olanlar islâhma uğraşıyor. Bu günlerde vilâyetimizde görülen mektep ve okuma, okutma sevgisi, yarının büyük kültür yüksekliğini şimdiden gösteriyor ve müjdeliyor.

Elaziz gittikçe daha güzelleşiyor

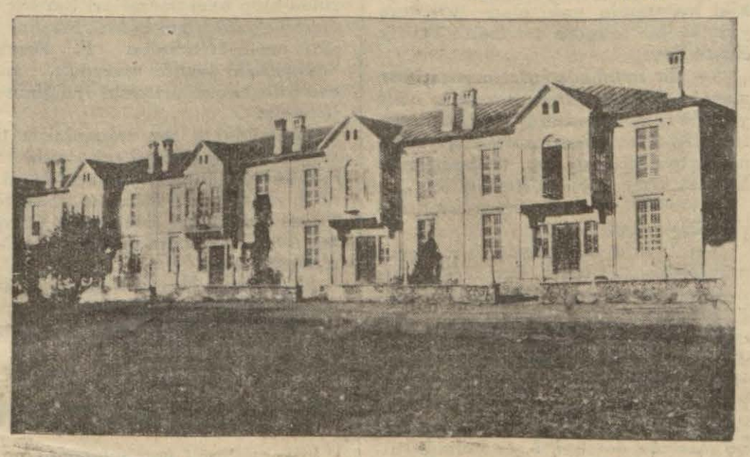

Elâzizde Beş Kardeşler evi..

ELÂZİZ, (Milliyet) — Vilâyetimizin ve civar kaza, nahiyelerin iklimi, havası ziraate elverişli olduğu için burada halkın birçoğu ziraatle iştigal etmektedir. Bu na rağmen sanayide geri kalmış değildir. Halk, marangozluk, dokumacılık, taşçılık, halıcılık, tabakçılık sanayii ile de meşğuldur. Fakat bu sanatların bir çoğu el ile yapılmaktadır.

Burada 5 fabrika vardır. Bunlar da elektrik, un, hizar, rakı, mensucat fabrikalarıdır.

İyi ve temiz rakı çıkarak rakı fabrikası kaçak rakı yapılmasının ve sarfolunmasının önüne geçmiştir. Halk vaziyeti maliyesine göre sıhhî ve temiz bir tarzda yapılmış rakı tedarik etmektedir. Ayrıca şunu da kaydetmek isterim ki: Bu havalide çok bir sermaye ile işe başlandığı takdirde büyük muvaffakiyetler elde edilebilir.

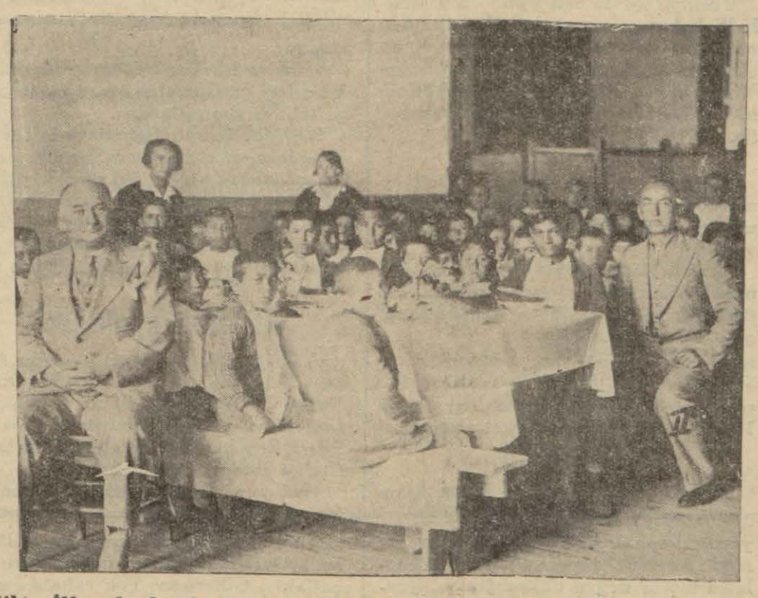

Milâs İlkmektebinde her gün 60-70 fakir çocuk doyurulmaktadır. I— kaymakam Sırrı Bey. II— Maarif memuru Arif Bey. Ayakta duranlar; muallim Huriye ve Naime H. lar

Vilâyetlere bir tamim

ANKARA 25 — Muhtelif vergi kanunlarında gerek tahakkuk ve gerek tahsil dolayısile ve yüzde itibarile, yahut misli zam namile yapılan ve hazinenin şahsî hakları mahiyetinde bulunan para cezalarının af kanunu mucibince af edilen para cezalarile hiç alâkası yoktur.

Maliye vekâleti bütün vilâyetlere keyfiyeti tamim şeklinde bildirmiştir.

Zımpara madeni

AKHİSAR, (Hususî) — Kasabaya bir kilometre mesafede bulunan zımpara madeninin işletilmesi için İktısat vekâletine müracaat edilerek imtiyazı istenilmiştir. İktısat vekâleti madenin matlup menfaati temin edip etmiyeceğini mahallinde tetkik ettirecektir.

Cehiz götürülürken

MERZİFON, — Tedavi ve bakım evi hademesi Mahir efendinin köyüne gelin giden hemşiresinin cihazını götüren bir yaylı arabası devrilerek beş kişinin yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Yaralılardan biri dört beş yaşlarında bir çocuk diğer dördü kadındır. Kâmil efendi kerimesi Kadriye, Ali usta ailesi, ve hademe Mahir efendinin teyzesi hanımlarla gene Mahir efendinin beş yaşlarındaki oğlunun yaraları hafiftir.

Ağır yaralı fotoğrafçı İzzet efendinin ailesi Dürriye H. hükûmet tabibi Ahmet bey tarafından müdavatı evveliyesi yapıllıktan sonra Amasya hastanesine nakledilmiştir.

Hâdise atların birdenbire ürkmesi ve araba okunun kırılarak devrilmesinden ileri gelmiştir.

Milâsta Tütün satışı

Bu sene tütün zürraı satıştan memnundur

MİLAS, (Milliyet) — Geçen mektuplarımdan birinde kazamızın zirai vaziyeti hakkında malûmat vermiştim. Tütün mahsulü bu sene 7 - 8 yüz bin okka etrafında tesbit edilmiş ve nefaset itibarile de çok iyi bulunmuştur. Tütün piyasası, bundan 20 gün evvel 80 - 90 kuruştan eçılmışken bugün bu fiyat oldukça tenezzül etmiştir. Glenn ve Gary Amerikan kumpanyaları mübayaata iştirak etmişlerse de, bunlardan Glenn henüz 10,000 okka kadar mahsul satın almıştır. İnhisar idaresi de bir mikdar alış muamelesi yapmıştır. Bu sene Milâs halkını sevindiren Gary şirketi olmuş ve bu kumpanya, karşısında hiç bir rakip bulunmadığı halde iyi mahsul satın almıştır. Son senelerde, bu şirketlerin iskonto ve sigorta dedikleri muameleleri ki, fiyatların fevkalâde düşkünlüğünü intaç ediyor ve zürrâm belini kırıyordu, Gary bu hususta da bu sene çiftçiye yardım göstermiştir. Bu civar belki bu kumpanyadan çok hoşnutluk göstermektedir.

Halkevi açılıyor.

Bir müddetten beri vilâyet merkezinde bulunan, fırka idare heyeti reisi Cemil Salih Beyin Milâsa avdetile, fırkada mühim bir faaliyet başgöstermişur. Uzun zamandan beri, spor teşkilâtından başka bir birliği olmayan ve bu teşkilâtın başında gayretli malmüdürü bey bulunduğundan dolayı, oldukça bir varlık gösteren gençlik, Cemil Beye müracaat ederek, her halde bir halkevi açılmak için kendisinden rica etmişlerdir. Yakında Hars ve edebiyat, Güzel sanatlar, temsil, müze şubelerile halkevi açılacaktır.

Müddei umumî değişti.

Milâsta pek çok sevilen genç Cümhuriyet müddei umumîsi Vefik Bey, Ayvalık sulh hâkimliğine tâyin edilerek mahallî memuriyetine hareket etmiş ve yerine yeni hukuk mezunlarından Enveri Bey gelmiştir.

Dilencilerle mücadele

ANKARA , 25 — Ankara belediyesi şehirdeki dilencilere karşı esaslı bir mücadeleye karar vermiştir. Bunlar belediyece açılan dilenci evlerinde toplanacaklardır.

Araba demiri ile beynini akıtı

KIRKAĞAÇ, — Bu civarda Kayadibi köyünde çok korkunç bir cinayet olmuş, Mehmet oğlu Ahmet isminde birisi, Koparak oğlu Mehmet isminde bir köydaşını, kafasına araba demiri vurmak suretile öldürmüştür. Hâdise şu şekilde cereyan etmiştir :

Köyde bir düğün evinde yemek yenildiği esnada katil Ahmedin kardeşi Mustafa ile Koparak oğlu Mehmet ağız şakası yapmıya başlamışlardır. Fakat şaka uzadıkça uzamış, bir aralık ciddî bir mahiyet alarak iki taraflı küfürler savrulmıya başlanmıştır. Bu sırada Koparak oğlu Memhet, orada bulunan bir kavun kabuğunu Mustafanın suratına fırlatmıştır. Mustafa bu muameleye fena halde kızmış ve kardeşi Ahmede şikâyet etmiştir. Ahmet kafa kızgınlığile dışarı fırlamış ve eline geçirdiği bir araba demirile tekrar içeriye girmiş ve Koparak oğlu Mehmedin üzerine hücum ederek kafasına bütün kuvvetile indirmiştir. Zavallı Mehmedin kafatası patlamış ve beyni yere akmıştır, Mehmet derhal ölmüş, katil Ahmet yakalanmıştır.

Dört sene evvel karısını öldüren ve Hamide isminde bir kadının da burnunu kesen Mehmet Ali isminde şerir nihayet ova köylerinden birinde karı oynatırken yakalanmıştır.

Balıkesirde farelerle mücade'e

BALIKESİR — Ziraat için muzir olan haşarat ve hastalıklar ile mücadele işi son on sene zarfında vilâyetimizde ciddî ve ehemmiyetli bir mevzu teşkil etmiştir.

Bu müddet içerisinde vilâyetimiz iki büyük fare istilâsına maruz kalmış, alınan fennî tetdbirler neticesinde bu muzır hayvanların kökü kurutulmuştur. Bu mıntakanın dağlık ve ormanlık kısmında, domuz, kurt gibi hayvanlarla da umumî şekilde mücadele edilmiştir. Yalnız bir sene zarfında itilâf edilen muzır hayvanların adedi 10 bin den fazladır.

Diğer taraftan devlet hazinesinin istifadesi göz önünde tutularak ormanların muhafaza ve inkişafı için lâzımgelen ıslahata devam edilmektedir. On sene zarfında 50 bin küsur metre mik'abı kerestelik, 22 bin kantar odunluk, 3 bin kantar kömürlük ağacın ormandan çıkarılmasına müsaade edilmiştir.

Devreğin İhtiyaçları

Halk temiz su ve elektrik isteyor

DEVREK, (Milliyet) — Bu güzel ve çok ucuz geçinilen kasabanın üç mühim ihtiyacı vardır. Birincisi Tahlil raporundan İstanbul suları kadar iyi olduğu anlaşılan, fakat kazaya iki saat ve keçi yolu olması dolayısiyla tenekesi 10 kuruşa satılan su, diğeri elektrik, üçüncüsü ise evlerde açıkta bulunan lağımların kapatılmasıdır. Devrek te her yerde lağımlar açıkta ve çok fena bir haldedir. Beş altı tahta ve bir az derin çukur kazmakla bu işin önüne geçilebilinir. Su meselesine gelince: Bu işin çok para ile yapılabileceğini, belediyenin kâfi varidatı olmadığı için şimdilik nazarı itibare alınamıyacağını işittim.

Devrek Kaymakamı Ali Fuat.B.

Fakat Zonguldak ta Zonguldak halk fırkası reisi Mitat Akif B.yi ziyaretim esnasında su meselesine temas ettim. Mitat Akif Bey bana; Devreğe iyi suyun azim ile getirilebileceğini , bu işe vilâyet meclisi umumisinin de yardım edebileceğini söyledi. Elektrik meselesine gelince, Devrekte bunun yapılması için senelerdenberi uğraşılmakta fakat bir neticeye ulaşlamamaktadır. Halbuki burada elektrik için bazı en lüzumlu şeyler mevcuddur. Halk su ve elektriği yeni gelen kaymakamdan istemekte ve bu iş için hiç bir fedakârlıktan kaçmıyacaklarını söylemektedir. Fakat bu su ve elektrikten evvel düşünülecek lağım işidir ki : Kaymakam Beyin bütün memleket gençliğine ve memurlara vazifeler vererek lağımları bir aya kadar her evde ve her yerde kapattıracağı ve bu iş etrafında en küçük bir ihmalde bulunanlara belediye kanunu mucibince en fazla cezayi vereceği söylenmektedir. Lağımların kapatılması için harekete geçilmesi haberi en çok Devrek kadınlarını memnun etmiştir. Çünkü Devrekte kadınlar buğdaylarını, tarhanalarını ve diğer kışlık yiyeceklerini sokaklarda kuruturlar. Açık lağımalrdan kalkan tozlar tabiirdir ki kurutulan şeylerin üstüne konar, sonra birde lâğımların yanında oturup kışlıklarını bekleyenler kokudan çok müteessir olur. İşte bu cihetlerden lağımların kapatılacağına en çok Devrekte kadınlar memnun olmuşlardır.

Vekillerin tetkikatı

ANKARA, (Milliyet) — Dahiliye Vekili Şükrü Kaya, Maarif Vekili Hikmet, Nafia Vekili Fuat, Gümrük ve İnhisarlar Vekili Ali Râna, Vali Nevzat, Devlet Demiryolları Umum Müdürü Rifat, Yozgat mebusu ve tiftik cemiyeti reisi Süleyman Sırrı Beylerle bazı zevat Tiftik Cemiyetinin Lalahandaki nümune ahırını görmüşlerdir. Heyet saat 14 te hususî bir trenle Ankara istasyonundan Lalahana hareket etmiş, kırk beş dakikalık bir tren yolculuğundan sonra Lalahan istasyonuna bir çeyrek mesafedeki "nümune ağılı" na çıkmıştır. Tiftik Cemiyeti reisi Süleyman Sırrı Bey, Tiftik Cemiyetinin faaliyeti ve nümune ağılı hakkında malûmat vermiştir. Vekil Beyler bilhassa alâ kadar olmuşlar, birçok sualler sormuşlar ve izahat almışlardır. Baytar laboratuvarı, ve keçilerin ağılı gezildikten sonra, tiftiklerin yayıldığı kırlığa gidilmiş ve keçiler görülmüştür. Heyet saat 17 de Ankaraya dönmüştür. Ağılda bu gün 300 baş tiftik vardır. Gelecek sene bunun beş yüze iblâğı düşünülmektedir. Ağıl dört bin dönüm araziye maliktir. Burada bilhassa damızlık tiftik yetiştirilmekte ve civar köylerdeki keçiler ıslah edilmektedir.

Aydın yolları

AYDŞN, (Milliyet) — Vilâyetimiz yol işlerine çok ehemmiyet vermekte, daimî encümen her hafta yeni bir yol ihalesi yapmaktadır.

Evvelce toprak düzeltme ve (9) köprünün bitirildiğini yazdığım Aydın - Çine yolunun 2 - 5,5 kilometrelik kısmının blokaj ameliyesi ile Aydın - Söke yolununn Germencikle yeni yapılan moralı köprüsü arasında bataklık yapan ve kışın gidiş gelişi güçleştiren kısmın döşenmesi de dün ihale edilmistir.

İncir ve Üzüm satışı

Faik Bey incirin birelden satışını lüzumlu buluyor

Evvelki gün şehrimize gelen Londra ticaret mümessilimiz Kurt oğlu Faik Bey, dün İhracat Ofisini, Mıntaka Ticaret Müdürü Muhsin Beyi ve Ticaret Odası Umumî Kâtibi Vehbi Beyi ziyaret etmiş ve dün akşam Ankaraya gitmiştir.

Faik Bey, dün bir hasbühalinde, incir ve üzüm satışlarının bir elden idare edilmesi hakkındaki fikrinin çok eski olduğunu, bu hususta ki son neşriyattan evvel vekâletçe Ankaraya davet edilmiş bulunduğunu, fakat işleri dolayısile derakap hareket edemediğini söylemiştir.

Faik Beyin izahatına göre, mevzuubahis fikri üzüme ait değildir. Çünkü üzümde İngiliz piyasasında rakiplerimiz vardır. Fakat incirde rakipsiziz ve yüzde 82 - 85 istihsalâtımızın mahreci İngiliz piyasasıdır. Şimdiki vaziyette bir kaç açıkgöz tacir, mevsim başlamazdan bir kaç ay evvel İngiliz müesseselerile incir satışı için anlaşıyor, mevsim başlayınca İzmirden az çok bir parti mal çekerek ucuza satıyor. Bu suretle İngiliz piyasasında fiatler düşüyor. Şurası muhakkak ki, İngiliz piyasasında mevsim başındaki incir fiati, sonlarında yarı yarıya düşmektedir.

Bu hale karşı Faik Beyin düşündüğü çare, incirin bir teşkilât tarafından ihracatının idaresidir. Bu teşkilât, hükûmet tarafından kurulup ticarî ellere devredilebilir. İngilizlerin buding denilen bir tatlıları vardır. Bizzat Kral Hazretleri, her sene budingi kendisi tertip eder ve terkibini halka bildirilir. Son zamanlarda bu budingderde incir ,mevkiini kaybetmiştir. Bununla beraber, Faik Beyin bu fikri yeni bir şey değildir. Kendisi, bu hususta ki teklifi için Ankaraya çağırıldığına bu itibarla ihtimal vermemektedir.

Ayni mevzu üzerinde İzmirde teşekkül edecek bir komisyonda çalışacağını da zannetmiyor.

Faik Bey, Londradan Berlin tarikile gelmiştir. Berlinden Ticaret mümessilimiz Nizamettin Âlı Beyle görüşmüş ve vekâletçe istenen bazı hususatı tetkik etmiştir.

Vekâletle temas ettikten sonra bir kaç ay izin alarak şehrimizde kalacaktır.

Yeni çeşit kaçakçılık!

Gümrük muhafaza kumandanlığı bilhassa para kaçakçılığı üzerinde çok hassas davranmaktadır. Şimdiye kadar bu teşkilât tarafından bir çok altın ve döviz kaçakçılığı meydana çıkarılmış, failleri yakalanmıştı.

Dün de bu kaçakçılığın yeni bir şekli meydana çıkarılmış, Batuma hareket etmek üzere hazırlanmış olan İtalyan bandıralı Galdea vapurunda bir kaç İranlı yakalanmışlardır.

Yapılan yoklamada bunların üzerinde 3 bin liralık poliçe çıkarılmıştır. Bu poliçelerin tütüncü Acem Mehmetle Valdo Hanında Acem İsmail taraflarından verildiği anlaşılmıştır. Bunlar da yakalanmışlardır. Hakların da kanunî takibata başlanılmıştır.

Küçük haberler

Trabzon Tapu Müdürlüğü

Trabzon Tapu Müdürü Münür Bey hakkında maliye ve mülkiye müfettişlerinin yaptığı tahkikat neticesinde işten elçektirilmiş ve bilâhare de vekâlet emrine alınmıştır. Trabzon Tapu Müdürlüğüne Burdur Tapu Müdürü Tahsin Bey terfian tayin edilmiştir.

* *İktısatçılar Cemiyetinde konferans.* — Türkiye İktısadiyatçılar Cemiyeti, bu sene de ilmî konferanslar tertibine karar vermiştir. İlk konferans, bir hafta sonra üniversitenin Alman iktısat ordinaryüsü M. Röpke tarafından Ticaret Odası salonunda verilecektir.

* *Hüsnü Bey geliyor.* — Yeni ölçüler ve ayarlar için hassas miyarlar ve nümuneler tedarik etmek üzere bir müddetten beri Berlinde bulunan İktısat Vekâleti Müsteşarı Hüsnü Bey bugün şehrimize müteveccihen Berlinden hareket edecektir.

* *Himayei Etfal balosu.* — Himayei Etfal Cemiyeti, her sene olduğu gibi bu sene de, kışlık kostümlü balosunu 22 şubatta Tokatlıyanda verecektir.

Yeni Fabrikalar

1935 sanayiimiz için bir dönüm noktası olacaktır

Aldığımız malûmata göre geniş bir şekil alacak olan devlet sanayiini programlaştırmak için hazırlıklarda bulunulmaktadır. Yeni şekil 935 senesi ile başlıyacaktır. 935 Türkiyenin sanayi sahasında bir dönemeç olacaktır. Rusyada makineleri yapılmakta olan fabrikalar, bilhassa Kayseri büyük mensucat fabrikası bu senede faaliyete geçmiş olacaktır. Bu fabrikada iki bin işçi yer bulacaktır.

Ergani bakır madeni de gelecek sene sonuna doğru faaliyete geçecektir. Burası da beş binden fazla Türk amelesini çalıştıracaktır.

Yeni şeker fabrikaları gerek sanayi ve gerek ziraat sahasında mühim bir rol oynıyacaktır.

Hükûmet bilhassa Türk işçisinin teknik sahadaki yükselmesine büyük bir ehemmiyet vermektedir. Bunun için de ayrıca etüt yapılmaktadır.

Müzelerde

Kıymettar bir kapı tamir ediliyor

Müzeler idaresi bundan bir müddet evvel Sultanahmet çeşmesinin pek san'at kârane olan saçaklarını tamir ettirmiş ve çeşmenin hüsnü muhafazası için etrafına da parmaklık çevirtmişti.

Bu çeşmenin karşısında Ayasofya imaretinin kapısı vardır. Bu kapıda Sultanahmet çeşmesi kadar değilse bile ona yakın bir kıymettedir. Evkaf idaresi kapıyı tamir ettirmeğe karar vermiş ve tamirine başlattırmıştır. Kapı aynen eski şeklinde tamir edilecek ve eski nakışlar aynen üzerine nakşedilecektir.

Topkapı sarayının kuleleri

Topkapı müzesi müdürlüğü Topkapı sarayı dahilinde bazı tamirat yaptırmış , en son olarak ta sarayın tarihî kulelerini tamir ettirmeğe başlamıştı. Kulelerin dahilî tamiratı bitmiş, harici tamiratına başlanmıştır. Tamir heyeti asliye aynen ipka edilmek suretile yapılmakta, eski şekil noktası noktasına muhafaza edilmektedir.

Yol parası ve kadınlar

Son günlerde memur kadınların da yol vergisi vermeleri hakkında bir cereyan mevcut olduğu ve tetkikat yapılacağı şayi olmuştur.

Yol parası evvelce on lira iken İstanbul belediyesinin yol parasından temin etiği gelir 1 milyon lira idi. Sonradan yol patrası şahıs başına 6 liraya indirilince bu gelir 600 bin liraya düşmüştür. Kanuna göre yol mükellefiyeti medenî bir külfettir. Kanunun mükellefiyet tahmil ettiği şahıslar bu işi bedenen yapacaklardır. Ancak kanun bedenen yapmıyacaklar, kendi çalışacakları işi yaptırmak üzere amele tutulmak için parasını verebilir. Kanunda bu mükellefiyet için para kazanmak mevzuu bahis değildir.

Vazıı kanun yol mükellefiyetini 18 yaşından 60 yaşına kadar her erkek vatandaşa tahmil etmiştir. Yalnız bu çerçeveden malûl ve fakir olan erkeklerle kadınlar müstesna tutulmuştur.

Resmî mahafil de bu şayiaları tekzip etmektedir. Ancak kadınların iş ve hayat merhalelerinde erkekten farksız olduğudur ki vergi lehinde olanların, ileride bile olsa bu noktai nazarın tetkiki cihetinden, kanaatlerine kuvvet verir gibi görülmektedir.

Urologlar içtimaı

Türk Urologi Cemiyeti 22.11.933 tarihinde Beyoğlunda Sakaçıkmazındaki dairesinde Prof. Dr. Behçet Sabit Bey riyasetinde içtima ederek aşağıdaki münakaşalar icra edilmiştir:

Dr. İhsan Arif Bey husyeden menşeini alan gayrikabili ameliye otopsi ile elde edilen bir kilye sarkomu ve bir preparat göstermişlerdir.

Dr. Ali Eşref Bey iki halip taşı ve bir piyonefroz vakaları ile kilye kanserlerinin erken teşhisi hakkında bir tebliğ yapmışlardır.

Münakaşalara Cemil Paşa, Behçet Sabit, İhsan Arif, Ali Eşref, Besim Beyler İştirak etmişlerdir.

İçtimaa davet

İstanbul Muallimler Birliğinden:

İstanbul Muallimler Birliği senelik kongresi ikinci teşrinin 30 uncu perşembe günü Birliğin Sultanahmetteki merkezinde saat 15 te toplanacaktır. Azanın hazır bulunmaları rica olunur.

Tevfik Rüştü Beyin beyanatı

(Başı 1 inci sahifede)

ler karşısında kalmak istemezdim.,,

Balkan misakı meselesi

Dört veya beş Balkan Devleti arasında bir misak akti projesi hakkında gazeteciler tarafından sorulan suale Tevfik Rüştü Bey bu hususta hiç bir teklif almadığını ve böyle bir misak hakkında bir teşebbüste bulunmadığını söylemiş, lâzım olan şeyin Balkanlarda bir itimat havası yaratmak olduğunu, bunun merhale merhale yapılabileceğini ve her ihtimale karşı alâkadarların Balkanlar haricindeki mecburiyetlerinin de nazarı itibara alınması lâzımgeldiğini bildirmiş ve ilâve etmiştir:

"— Her Balkan Devletinin hususî münasebetlerine hürmet etmek, fakat Balkanlar haricî tesirler altında kalmamak için bu münasebetler tetkik edilmek lâzımdır.,,

M. Titulescu'nun misakı

Tevfik Rüştü Bey, Kendisine atfedilen manada yakında bir Balkan bloku teşkili hakkında az nikbin göründü.

M. Titulescu'nun projesi hakkında ne düşündüğü sualine Tevfik Rüştü Bey şu cevabı verdi:

"— Bu projeyi görmedim. Fakat M. Titulescu'nun düşüncelerini biliyorum. Bu, bana atfedilen fakat gazetelerden haberdar olduğum Karadeniz misakı gibidir.,,

Türk - Bulgar münasebatı

Türk - Bulgar münasebatından ve bilhassa İsmet Paşa ile Sofyaya yaptığı ziyaretten bahseden Tevfik Rüştü Bey, bu ziyaretin Türk - Yunan misakının imzalanmasından çok evvel kararlaştırılmış olduğunu ve bu iki mesele arasında hiç bir rabıta tesisi düşünülmediğini bildirmiştir.

Bulgaristana mahreç

Bulgaristana, denizde bir mahreç verilmesi hakkındaki hareket hususunda gazetecilerin sualine Tevfik Rüştü Bey, şu cevabı vermiştir:

"— Bizim için bu mesele ancak iktısadî cepheden mevcuttur.,,

Muahedelerin yeniden tetkiki

Bazı cihetlerden muahedelerin tetkiki hususunda vaki olan taleplere yapılan bir telmihe cevaben Tevfik Rüştü Bey:

"— Bir muahede imzalanınca, ona riayet edileceğinin de otomatik bir şekilde taahhüt edilmiş olduğunu söylemiştir. Bir devlet muahedelerin yeniden tetkikini isterse, taahhütlerine hürmet etmediğini göstermiş olur.,,

Tevfik Rüştü Bey şunları da sözlerine ilâve etmiştir:

"— Tarafeynin rızasile bir arazi mübadelesi müstesna, ben tarihte bir memleketin dostu olduğunu ilân ettiği başka bir memleketten arazi istediğine dair bir misal görmedim. Bir memleketin diğer bir memleketin arazisinde gözü olabilir. Fakat o zaman bu devletin dostu, olduğunu iddia edemez. Terakki ile beraber yürümek ve mazinin derslerini gözönünde tutmak lâzımdır. Binaenaleyh bütün ihtilâflar anlaşmalar itilâflarla halledilmelidir.

"Biz Türklere gelince, bize bir kıta teklif etseler. bunu almak için bir tek parmağını fedoya razı olacak bir Türk bulunmaz. Fakat topraklarımızdan bir parçası alınmak istenirse 17.000.000 Türk onu müdafaa için canlarını feda edecektir.,,

Türkiye - Yunanistan

Bundan sonra Türk - Yunan münasebetlerinden bahseden Tevfik Rüştü Bey, iki milletin bir tek memleket gibi birleşmiş olduklarını söyledi.

Türkiye ile Yunanistan arasında halli kolay cari meselelerden başka muallâkta hiç bir mesele yoktur ve bu gün her hangi bir Türk köylüsünün Yunan menafiini kendi memleketinin menafii gibi telâkki ettiği söylenebilir.

Sofya istasyonunda..

Belgrattan sonra başka Balkan merkezlerine gidip gitmiyeceği sualine Tevfik Rüştü Bey menfi bir cevap vermiştir.

Tevfik Rüştü Beyin İstanbula dönerken Sofyadan geçmesi ve İstasyonda Türkiye Sefiri ile bir kaç dostunu görmesi muhtemeldir.

Tevfik Rüştü Bey Belgratta

ATİNA, 26 (A. A.) — Türkiye Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Bey, dün 18,30 da Belgrada hareket etmiştir.

Resmî tebliğ

ATİNA, 26 (A. A.) — Atina Ajansından:

Türkiye ile Yunanistan Hariciye Vekilleri görüştükten sonra matbuata şu tebliği yapmışlardır:

"İki devlet münasebetlerinin fevkalâde samimî olduklarını bir kere daha müşahede ve her iki memleketi alâkadar eden meseleleri her cihetten tetkik ettikten sonra Balkan yarımadasında sulhün sağlamlaşmasına ait meseleleri hususî bir şekilde tetkik ettik.,,

Atinadan ayrılırken

ATİNA, 26 (Milliyet) — Dün Akşam Belgrada hareket eden Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Beyin teşyii çok samimî ve parlak olmuştur. Tevfik Rüştü Bey hareket ederken halk tarafından şiddetle alkışlanmıştır.

Hariciye Vekili şerefine M. Venizelo starafından verilen çay ziyafetinde bütün fırka reisleri, Atinanın güzide simaları bulunmuşlardır.

Atina matbuatı Tevfik Rüştü Beyin bu son ziyaretine büyük bir ehemmiyet atfetmektedirler.

İstanbulda satıtan Ecnebi kömürleri

(Başı 1 inci sahifede)

giren ecnebi madenkömürünün miktarı şudur:

Sene	Ton	Kıymeti: T.L.
1924	96.620	1.736.966
1925	74.655	1.724.860
1926	44.773	1.015.369
1927	93.902	1.812.687
1928	31.731	594.084
1929	107.929	1.922.599
1930	65.225	814.290

Doğrudan doğruya memlekete ithal edilen kısmı gösteren bu rakkamlar şayanıdikkattir. Buna memlekete giren kok kömürü de dahildir. Bilhassa memleketimizde kok kömürünün ihtikâr denecek derecede pahalı olarak satılmasından ileri gelmektedir. Kok kömürü fiatlerine yüzde 20 kâr konulduğunu kabul etsek bile İstanbulda tonunun 14-15 liraya satılması lâzımdır. Hükûmetin alacağı tedbirlerin bilhassa bu meselenin hallini ve ihtikârın önüne geçmeyi de istihtaf ettiğini mevsukan haber aldık.

Bunlardan ayrı olarak transit suretile satılan yani memlekete ithal edilmemiş gibi görünen ve bu suretle alınan parası tamamen memleket dışına giden kömürlerin yekûnu senede yüz bin tona yaklaşmaktadır. Yalnız her sene 50.000 ton Rus kömürü İstanbulda satılmaktadır.

Zonguldak kömürlerinin cinslerinin fenalığı hakkında yapılan propagandalar da tamamen haksız bulunmaktadır. Mütareke senelerinde kömürün tonu 30 - 40 lira ettiği zamanlarda bazı menfaatperestler Türk kömürü diye siyah taşları kömüre karıştırıp satmışlar bu yüzden Zonguldak kömürü aleyhine yapılan propagandaları haklı göstermişlerdi. Bu Türk olmıyan unsurların yaptıkları bir ahlâksızlıktı. Cümhuriyet Hükûmeti kömürün temiz olarak satışa çıkarılması için azamî dikkat ve itinayı göstermektedir.

Zonguldak kömürünün cinsinin iyiliği hakkında ecnebi fen âleminin müteaddit şahadetleri vardır. 1913 senesinde Toranto'da toplanan kömür komisyonu şu kararı vermişti: "Türk kömürleri cins itibarile Nevvkastel ayarında olup bazı damarları Cardiff derecesine yaklaşmaktadır.,, Meşhur Alman profesörlerinden F. Freck'in "dünyadaki kömür mevcudu,, isimli eseri de kömürlerimizin iyiliğinin bir şahididir.

Zonguldakta son zamanlarda tesisatın fennileştirilmesi sahasında ve temiz kömür istihsali yolunda hayli tesisat yapılmıştır. Bilhassa Söğütözü kömürlerinin kül miktarının Cardiff'ten daha az olduğu yapılan tahlillerle tebeyyün etmiştir.

Hükûmet tesisatın daha ziyade asrileştirilmesi ve fennî bir şekle sokulması için icap eden tedbirlerin alınmasına karar vermiştir.

Bakır hazineleri

(Başı 1 inci sahifede)

hat Malatyadan 57 kilometre daha ileri gitmiştir.

Bu sene nihayetinde 1933 ün son gününde program mucibince hattın Fevzi paşadan itibaren 347 inci kilometrelik kısmının inşası hitam bulmuş olacaktır.

O halde bu ayın 9 unda başlayacak olan istikrazın ikinci tertibinden elde edilen para geri kalan 76 kilometrelik parçaya sarfedilecektir.

Bu vaziyete nazaran Ergani bakır madenlerimizin işlemesi için pek az zaman kalmıştır.

Hat buraya vasıl olduktan sonra o civarda bulunan fevkalâde zengin krom yığınlarından da memleketimiz iktısadiyatı büyük istifadeler görecektir.

İcra teşkilâtında Değişiklikler

(Başı 1 inci sahifede)

tir.

Mühim şehirlerdeki icra memurluklarına hukuk mezunları tayin edilmiştir. Şimdiki icra memurları bunların muavinleri olarak eski vazifelerinde kalacaklardır. Hukuk mezunlarının icra memurluklarına tayini ile icrada mühim bir tebeddül ve tahavvül olmamış, yalnız şimdiki icra memur muavinleri açıkta kalmışlardır.

Açıkta kalan icra memur muavinlerinin ihtisaslarından istifade edilmesi düşünülmektedir. Bunun için bunlar uzun müddet açıkta kalmıyacaklardır. Bir kısmı İstanbul icra dairesinde bir kısmı da muhtelif vilâyetlerde şimdiki memuriyetlerine muadil icra memurluklarına tayin edileceklerdir.

Hukuk mezunlarından yeniden icra memurluklarına tayin edilenlerin aslî maaşları 30 liradır. İstabul icra dairesine tayin edilen hukuk mezunları meyanında bir de hanım vardır. Bu hanım elyevm Beşiktaş sulh icrasında kâtiplik eden hukuk mezunu Gülizar Hanımdır.

İstanbul icrasına Gülizar Hanımdan maada Mehmet Arif, Ziya Nuri, Naci, Mahmut Ekrem, Salâhattin, Sedat Beyler de tayin edilmişlerdir.

Üsküdar icra memurluğuna tayin edilen hukuk mezunu Fazıl beydir.

Gene hukuk mezunlarından Ferhunde Hanım İzmir icra memurluğuna, Fahrünnisa Hanım Bursa icra memurluğuna, Sabiha Neşet Hanım Ankara icra memurluğuna, Halim Bey Kocaeli icra memurluğuna, Vasıf Bey Edirne icra memurluğuna tayin edilmişlerdir.

Yeni icra memurluklarına tayin edilen hukuk mezunlarından bir kısmı İstanbulun yeni malî teşkilâtında vazife almış bulunmaktadırlar. Bunlar malî teşkilâttan istifa edecekleri için inhilâl eden bu yerlere yeniden hukuk mezunu alınacaktır.

M. Litvinofun Bir nutku

(Başı 1 inci sahifede)

tahakküm ve hattâ bunları himaye hakları bulunduğuna dair gûya ilmî ve her halde kurunu vüstaî bir takım nazariyelerin ilân edilmesidir. Bazı memleketler harp hazırlıklarını bu gibi karışık ideolojik ve ilmî nazariyelerle tezyin etmiyorlar.. Bu memleketler, bazılarının fikrince, harbin kanun harici ilân edilmesi ve sulh misaklarının tanzimi lâzım olduğunu söylüyorlar. Fakat bu noktainazar, o memleketlerin kürreiarzın kendi menfaatlerinin mevzuubahis olduğu noktalarına ait değildir.

"Böyle bir noktai nazara ideolojik ve safdilâne bir esas olmak üzere ve hususî bir takım şartlar ileri sürülüyor. Onların teminatlarını kabul etmeniz lâzımdır. Çünkü bu teminat karşısında hayrete düşecek olursanız sizi samimiyet sizlikle ittiham ederler. Madem ki bazı memleketlerde böyle bir zihniyet vardır, şu halde silâhları bırakma konferansının ihtizar haline gelmeside hiç te şaşılacak bir şey yoktur.

Cenevre konferansına şu iki basit suali sorunuz: Silâhları ciddî surette tenkis etmeğe razı mısınız, her hangi bir kontrolu kabule hazır mısınız? Hiç olmazsa büyük bir harpçı devletin her iki suale de menfi cevap verdiğini ve hususî şartları ileri sürdüğünü işitirsiniz.,,

M. Litvinof, bundan sonra Sovyet Rusyanın sınai teknik, ilmî ve harsî sahalardaki terakkilerinden Rus piyasasının imkânlarından ve Rusya hükûmetinin sulh siyasetinden bahsetmiştir.

"Sovyet — Amerikan münasebatından bahseden M. Litvinof, iki memleketin iktısadî teşriki mesai sayesinde elde edecekleri menfaatlerin münakaşa götürmez derecede müsbet olduğunu söylemiştir.

Sovyet Rusya ile Amerikanın sulhu muhafaza için müşterek menfaatlerinden istifade edecekleri itirazı kabil olmayan bir hakikattir. İki büyük memleketin söyliyecekleri sözleri diğer memleketlerin nazarı itibara alacaklarından ve müşterek mesailerinin sulh lehinde beynelmilel münasebat terazisinin kefesine ağır bastığından kim şüphe edebilir.,,

Balkanlarda sulh, Bulgar politikası

(Başı 1 inci sahifede)

tırlatmağa lüzum var mı?

Dünya bilir ki, biz son zamanlarda Bulgaristan aleyhinde inkişafı tabiî ve muhakkak olan bir politikaya taraftar olmadık. Bulgarları daima yanımızda, müsavi hak sahibi olarak tanımak istedik. Bulgaristanın makul, mutedil bazı dileklerini büsbütün reddetmedik. Bu dileklerin zaman ile, dostluk ve samimî anlaşma havası içinde tahakkuk edebileceğini söyledik. Teminatımız; Bulgaristanın bazı siyasî mehafilinde iyi karşılanmadı. Bir taraftan aleyhimizde tahrikât devam etti, öbür taraftan Bulgar Türkleri aleyhinde ötedenberi takip edilen şiddet politikasına yeni bir cereyan verildi. Bulgar akalliyetleri için dünyayı velveleye veren Bulgaristan, kendi memleketindeki akalliyetlerin hukukuna azamî derecede riayet suretiyle başkalarına güzel bir örnek göstermeli değil mi? Bulgar hudutları haricinde kalmış Bulgar akalliyetleri için başkalarından istediği hakların aynini, Türk Bulgarlar için Bulgaristandan istemek bizim için en tabiî bir hak ve vazife olmaz mı?

Anlaşılıyor ki, bazı Bulgar mehafili, fena bir politikanın hariçteki muhtemel reaksiyonlarını aslâ düşünmek istemiyorlar. Alâkadarların sükûn ve istirap kabiliyetlerini ölçmeğe lüzum görmiyorlar.

M. Muşanof ve hükûmetinin yeni teminatına - yukarıda da işaret ettiğimiz gibi - samimî inanacağız. Bizim samimî olarak inandığımız bir şey daha var ki, o da Bulgar milletinin aklı selimidir. Selim idrakinin, aklı seliminin serbestçe işlemesine meydan bırakılsın; Bulgar milleti sulh ve hakikat yolunu ve politikasını bulmakta hiç bir zorluğa uğramaz.

Siirt Meb'usu
MAHMUT

Polisle

Bir facia

Sandalcı, pervaneye kapılarak parça parça oldu!

Sirkecide denizde feci bir hadise olmuş, bir sandalcı Millet vapurunun pervanesi altında parçalanarak ölmüştür.

Kayıkçı Ahmet, Mersine gidecek olan Hacı Mehmet, babası Süleymanı almış ve Millet vapuruna götürmek üzere açılmıştır.

Ahmet vapurun merdivenine kanca atarken kanca elinden kurtulmuş ve kendisi denize düşmüştür. Ahmet, pervaneler altında kalarak çok feci bir şekilde parçalanmış ve cesedi de bulunamamıştır.

Dıvardan düştü

Küçük Ayasofyada oturan Esat Efendinin oğlu 3 yaşında Ömer Lütfü tren yolunda duvar üstünde oynarken düşmüş ve ağırca yaralanmıştır.

Pencereden düşen çocuk

Kasımpaşada Çatmalmescit mahallesinde oturan marangoz Yuvanın karısı pencereyi açık bırakmış ve bir yaşındaki oğlu Yani pencereden sokağa düşerek yaralanmıştır. Hastahaneye kaldırılmıştır.

Sarhoşluk ve silâh atanlar

Beşiktaşta Cihannüma mahallesinde oturan boyacı Aptullah Efendinin evine yeğeni sarhoş olarak gelmiş ve silâh attığından yakalanmıştır.

Cibalide de amele Kâzım silâh atmış ve tutulmuştur.

Şiddetli yağmurlar

Aydın-Nazilli hattının bazı yerlerini bozdu

AYDIN, 26 (A.A.) — Akşamdan beri mütemadiyen yağan yağmur suları Aydınla Nazilli arasında şimendifer hatlarının muhtelif yerlerini bozmuştur. Sultanarhisarı ile Çiftekale istasyonları arasında ve 159 uncu kilometrede bozukluk daha ziyade olduğundan Denizli postası geç vakte kadar gelememiştir. İzmirden gelen posta treni hattın bozuk mahalline kadar giderek yolcuları aktarma edecektir. Yağmurun bu şekilde devamı halinde şimendifer seferlerinin bir müddet için tatil edilmesi muhtemel göyrülüyor.

Milliyet'in romanı: 74

ESRARSIZ HAYAT

Hollywood'da sinema yıldızlarının romanı

Yazan: VİCKİ BAUM *Tercume: KÂMRAN ŞERİF*

vaka değil, fakat gayri muayyen. İnsan orada, kendini hayattan hariç gibi hissediyor, oyundan çıkmış satranç taşları gibi.

Bu hal böyle bilânetice üç gün devam etti: Muayene, müşahade, radyografi, tatları nahoş, fakat insana şifa veren nafi yiyecekler. İlk günü hemen mütemadiyen yattı. İkinci gün ayağa kalkıp sabırsızlaştı; dar odada pijama ile dolaştı, balkonda oturdu ve tam karşısında kendi balkonunun tıpkı eşi bir balkon gördü; orada da bir hasta oturuyordu.

Biraz da Hollywood'u düşündü. Hattâ Jerry'ye bir kaç satır yazıp Avrupa seyahati tasavvurundan vazgeçtiğini, ve gidip Scattle civarında balık tutacağını anlattı. Adresi vermedi, kimseden mektup almak istemiyordu. Selâmlar. Kırmızı banyo pen-

varını giyip, Radyografi dairesinde çalışan hemşireye gitti, radyografi plânını istedi. Ufak bir film parçası seyreder gibi plâkı ışığa karşı tuttu. Cam plâklar üzerinde insanı zerre kadar alâkadar etmiyen, lüzumsuz bir takım gölgeler. Doktor Olafsonun parmakları gittikçe sertleşiyor. Üçüncü gün Drake doktordan açıkça nefret etmeğe başladı. Bu hissi Tobiasla paylaşıyordu. Doktor Tobias'ın ısırmağa ilk teşebbüs ettiği insan olmuştu. Ameliyan odasından gelen ve etrafa taze kan kokuları saçan bir kimse, Tobias gibi endişeli ve muazzep küçük bir köpekten başka bir muamele bekliyemezdi. Tobias basiretini on misli arttırmıştı. Efendisinin etrafında pek fazla düşman vardı. Vakıa efendisi iyiliğe yüz tuttuğunu, hattâ iyileştiğini söyliyordu amma, o bili

yordu, heyhat, o ki, her şeyi titrek ve nemli kara burniyle koklardı, bu sözlerin hiç te doğru olmadığını biliyordu.

Üçüncü günün akşamı, dördüncü günün gecesi, ayakkabısı gıcırtılı nöbetçi hemşirenin şiddetli azarlamalarına ve daha keskin uyku ilâçlarına rağmen Oliver bir türlü uyku uyuyamadı. Yatağının içinde oturmuş hesaplar yapıyordu. Son zamanlar işi biraz kalenderliğe vurmuştu. Üç haftalık tatil müddetinin bitmek üzere olduğunu, "Kilometre Taşları" filminin yakında başlıyacağı, içinde uyanan yakıcı bir hırsla, birdenbire aklına geldi. O zamana kadar yalnız iyileşmesi değil, betinin benzinin yerine gelmesi lâzımdı. Kalkıp lâmbayı yaktı ve komüdinin üzerindeki küçük aynada kendine baktı. 62 numaralı odada insan vazih surette göremiyordu; buna rağmen çehresinin ne büyük tahribata uğradığını anlıyacak kadar görülüyordu. Yüzünde, yeni ufak bıyıktan başka güzel hiç bir şey yoktu; bıyıkları saçlarından daha koyu renkte ve yumuşaktı. Dudaklarının uçlarında hafifçe yukarı kalkıyordu: Bu bıyıklara bakmak çok eğlenceli bir şeydi. Oliver aynasına gülümsedi. Dudakları artık daima kuru ve çatlaktı: Gülerken çok rahatsız ediyordu. Gülmesi gayet aşağılık ve gayri kabili istimaldi. Oliver yine yatağına çıkıp saymağa başladı. Günlerin hesabının içinden nasıl çıkacağını bilmiyordu: Yorganın üzerine parmaklarını uzatıp çocuk gibi saymağa mecbur oldu.

Daima rucu ettiği sabit nokta Donka ile geçirdiği son gece, Pasadanada geçirdiği o çılgınca gece idi.

— Tayyare ile Winslow'a seyahat. Winslow'da ikamet. Scattle'e kadar üç günlük şimendifer yolculuğu. Clearwater'e otobüsü. Dört gün sazan balığı avı. Cuma akşamı Cumartesi gecesi hamle. Bir, iki, üç gün hastahane. Âlâ... Biraz daha bekleyince işte Pazartesi akşamı.

Bu suretle üç haftalık tatilin yarısı geçmiş oluyordu. İnsan böyle zikzak halinde nasıl yaşayabilir? Doğru yolu tutmanın zamanı geldi, tutmazsan bir daha geçmiş ola!

Oliver kendi kendine hiddetle düşündü:

— Artık mide ağrısından bıktım. Vilâyet doktorlarından bıktım. Olafson'dan bıktım. Kendisi fena halde miyop. Eğer gözümü açmazsam, bir gün beni bilardo masasına yatırıp karnımı yaracak. Ziyade olsun. Doğru New-Yorka, Doktor Dworsky'ye gidiyorum.

Bu kararı verdikten sonra biraz su içti ve takriben bir saat sonra uyumağa muvaffak oldu.

Ertesi gün 62 numara, Doktor Olafsonun itirazlarına ve şen hemşirenin teşviklerine rağmen, Scattle hastahanesinden kaçtı. Kostümünü, ayakkabılarını giydi: Her ikisi biraz yabancılaşmıştı, ceketi de oynıyordu. İtina ile traş oldu, kendini biraz yorgun, fakat temiz ve sıhhatli hissediyordu. Hesabını kesti ve münasip bir tren aradı. Bu işte bir hayli cesaret ve enerji israf etti. Hattâ hemşirenin elinden eski seyahat bavulunu kapıp asansöre kadar götürdü. Yakasındaki menekşeler esmerleşmiş, kurumuştu, fakat onları uak bir tebessümle yerlerinde bıraktı. Menekşeler, hâlâ biraz Clerwter demekti. Orada geçirdiği güzel günler, güzel akşamlar, çağlayanlar, göl, sessizlik, açık su, açık hava!

Mister ve Misis Colmore'a hattâ bir veda kartı yazdı. En samimî teşekkürler. Tekrar geleceğim. Vefakâr Edward O Drake'inizi unutmayınız.

Haşiye: — Bir daha geleceğim zamana kadar George balık takımlarımı kullanabilir."

Vaziyetten hiç memnun olmıyan Doktor Olafson'un elini antipati ile sıktı, kapıcıya da biraz fazlaca bahşiş verdi. Taksisi, sokakta oynıyan Çinli çocuklar arasından geçerek istasyona indi. Tobias kendini tutamadı: Efendisinin yüzüne sıçrayarak onu siyah, parlak ve serin burniyle öptü. Efendisi kızmadı bile. Tatlı bir sesle:

— Biliyorum Tobias, dedi, biliyorum benim ufacık köpeğim!

Scattle'den Chicago'ya yol dört gün sürer.

Zavallı Oliver, zavallı Edward Drake, gün geçtikçe istiraba gömülüyor, karanlık ve nüfuzkâr bir inhilâle doğru gidiyor. Hamle yok; o şiddetli, yırtıcı fenalıklar gelmiyor, gelmiyor amma istirabı, hastalığı da geçmiyor. Yeni yeni biraz kendini gösteriyor: İnsanı korkutan, dehşet veren

(Devamı var)

İSTANBUL VE TRAKYA ŞEKER FABRİKALARI
Türk Anonim Şirketinden:

Fabrika mızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fiatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sirkeci istasyonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim

Çuvalda Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50 Kuruştur.

Ancak en az beş vagon şekeri birden alanlara vagon başına beş lira indirilir. İstanbul haricindeki yerlerden yapılacak sipariş ler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarî olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin temamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilâttan istifade ederler.

Adres : İstanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40-30. Telgraf adresi : Istanbul, Şeker Telefon No. 24470. 8073

DOKTOR PARASI....

Unutmayınız ki hastalık kolay gelir. Fakat çabuk gitmez. Hastalanmamağa bakınız ve hatırınızdan çıkarmayınız ki bir çift yerli Gislaved lâstiği bir doktorun yarım vizite ücreti bile değildir.

Dr. Nuri Fehmi
Göz Hekimi
Cağaloğlu Süreyya Bey apart. saat 2-6ya kadar. Telefon 23212
8305

3 üncü kolordu ilânları

Çorlu Askerî Satın alma Komisyonundan :

Çorludaki kıt'at hayvanatı ihtiyacı için açık münakasa ile 80,000 kilo arpa satın alınacaktır. İhalesi 30-11-933 perşembe günü saat 15 tedir. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak içinde o gün ve vaktinden evvel teminatlariyle Çorluda Askerî Satın alma komisyonuna müracaatları. (3379)
(616) 8360

* * *

Kayseri K. O. SA. AL. KO. dan :

Kayserideki kıt'at ihtiyacı için 235,000 kilo ekmek kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 14-12-933 perşembe günü saat 10 dadır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarile Kayseride K. O. SA. AL. KO. na müracaatları. (3391)
(6388) 8696

* * *

İslahiye Askerî SA. KO. dan :

İslahiyedeki kıt'at ihtiyacı için 175,000 kilo ekmek kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 12-12-933 çarşamba günü saat 14 tedir. Hariçten talip olacakların ihale zamanından evvel teklif mektuplarını bulundukları yerlerdeki SA. AL. KO. larına vermeleri. Evsaf ve şeraiti görmek isteyenler de İstanbul, Ankara, Mersin, Adana, İslahiye SA. AL. KO. larına müracaatları. (3399) (6435)
8752

* * *

Çatalca Mst. Mv. kıt'aları ihtiyacı için açık münakasa ile 12,000 kilo mercimek alınacaktır. İhalesi 13-12-933 çarşamba günü saat 14 tedir. Taliplerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için de o gün ve vaktinden evvel teminatlarile Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KO. na müracaatları.
(500) (6436) 8753

* * *

K. O. ve 1. F. Kıt'aları ihtiyacı için 48,000 kilo mercimek kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 13-12-933 çarşamba günü saat 14,30 dadır. Taliplerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarile Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KO. na müracaatları.
(501) (6437) 8754

Yüksek Mektepler Mubayaat Komisyonu Reisliğinden:

Mülkiye Mektebi talebesi için diktirilecek olan 125 çift iskarpin 28-11-933 salı günü saat üçte Fındıklıda Güzel Sanatlar Akademisinde Yüksek Mektepler Muhasebeciliğinde Mübayaat Komisyonu tarafından pazarlık suretile ihale edilecektir. Taliplerin mezkûr günde komisyona müracaatları lüzumu ilân olunur. (6534)

Arapsun Cümhuriyet Müddeiumumiliğinden:

1 — Kapalı zarf usulile münakasaya vazolunup bedeli keşfi 792780 kuruştan ibaret bulunan Arapsunda tâdilen hapishane ittihaz olunacak kilisenin satışı 28-12-933 perşembe günü saat 14 te Arapsunda komisyonu mahsus tarafından icra kılınacaktır.

2 — Talip olanların teklif edecekleri mebaliğin yüzde yedi buçuk nisbetindeki teminatı muvakkatelerile teklif mektuplarını ve taahhütlerini bihakkin ifa suretile şimdiye kadar asgarî yedibin lira kıymetindebir bina ikmal ettiklerine dair resmî veya hususî vesaikle birrlikte yevmü mezkûrda saat on dörde kadar komisyonu mahsusuna makbuz mukabilinde teslim etmeleri lâzımdır.

3 — Talip olanlar bu baptaki şartname, mukavelename, keşifname ve plânları Arapsun Cümhuriyet Müddeiumumiliğinde görebilecekleri ilân olunur. (6546)

Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı Istanbul Satınalma Komisyonundan:

1 — İstanbul ve Galata rıhtımları üzerindeki Gümrük binalarile ambarlarının tarasaları pazarlıkla tamir ettirilecektir.

2 — Pazarlık İstanbuldaki komisyonda 4-12-933 tarihine rastlayan pazartesi günü saat on dörtte icra edilecektir.

3 — Taliplerin Ticaret odalarından birinde kayıtlı Mimar veya mühendis olmaları veyahut inşaatta salâhiyeti fen niyeyi haiz mühendis veya mimar istihdam edeceklerini Noterlikçe tasdikli vesikalarla isbat etmeleri lâzımdır. Bu şartları haiz isteklilerin kesif bedelinin yüzde yedi buçuğu nisbetindeki teminatlarile belli gün ve saatte komisyonda bulunmaları.

4 — Şartname ve keşifname nin tasdikli suretleri Ankarada Gümrük ve İnhisarlar Vkâleti Levazım Müdürlüğünden İzmirde Gümrük muhafaza alay kumandanlığından, İstanbul da Komisyondan alınacaktır. (6478)

EVKAF MÜDİRİYETİ İLÂNLARI

Vakıf Guraba hastahanesinde tesis olunacak sıhhî çamaşır ve bulaşıkhaneye lüzumu olan âlât ve edevat ile bunların yerlerine vaz ve tesbit ameliyesinin kapalı zarfla icra kılınan münakasasında verilen teklifler muvafık görüldüğünden pazarlıkla yaptırılması münakasaya konmuştur. Talipler şartnameyi almak üzere her gün öğleden sonra heyeti fenniyeye ve ihale günü olan 2-12-933 tarihine müsadif cumartesi günü 645 lira teminat akçesini müstashaben saat on beşte İdare encümenine müracaatları. (6537)

Şehri Lira		Müddeti icarı
60	Sirkecide Hocapaşa, Aziziye C. 96 No. dükkân ve üstünde odalar.	935 Mayıs nihayetine kadar
45	Sirkeci Emirler Tramvay caddesinde 42-44 No. lı dükkân	934 " " "
15	Bahçekapıda 4 üncü Vakıf hanın dördüncü katında 28 No. lı oda	934 " " "

Balâda muharrer emlâk kiralık olup hizalarında gösterilen müddet ve bedelleri talipleri uhdelerindedir. Bir hafta müddetle temdit edildiğinden fazlasile talip olanlar 2-12-933 cumartesi günü saat on beşe kadar Evkaf Müdiriyetinde Vakıf Akarlar kalemine müracaatları. (6538)

İnhisarlar U. Müdürlüğü
Alım, Satım Komisyonu ilânları.

Pazarlıkla 21350 adet nihayetsiz şerit satın alınacaktır. Taliplerin nümune ve şartnameleri ördükten sonra pazarlığa iştirak etmek güzere yüzde yedi buçuk teminatlarile beraber 2-12-933 cumartesi günü saat 14 te Galatada Alım, satım komisyonuna müracaatları. (6408)

Akay İşletmesi Müdürlüğünden:

Yalova kaplıcalarında yaptırılacak yeni otel projesine ait müsabaka müddeti 30 Kânunuevvel 933 cumartesi saat on beşe temdit edilmiştir. Alâkadarların projelerini yevm ve saati mezkûreye kadar müdiriyet bürosu sefliğine tevdi etmeleri. (6428)

Yüksek Mektepler Mubayaat Komisyonu Reisliğniden:

Mülkiye Mektebi talebesi için lüzumu olan 350 - 400 metro yerli elbiselik kumaş alenî münakasaya konulmuştur. Taliplerin nümunesini görmek ve şeraiti anlamak üzere Yıldızda Mülkiye Mektebi müdürlüğüne ve ihale günü olan 18-12-933 pazartesi saat 15 te Fındıklıda Güzel Sanatlar Akademisinde Yüksek Mektepler Muhasebeciliğinde müteşekkil komisyona müracaatları ve münakasanın saat 17 de nihayet bulacağı ve teminat akçelerinin bir gün evvel yatırılarak makbuz almaları lüzumu ilân olunur. (6536)

İST. MR. KUMANDANLIĞI SA.AL. KO. İLÂNLARI

Harbiye ve merbutu mektepler ihtiyacı için alınacak olan 12,000 kilo nohut 9-12-933 cumartesi günü saat 13,30 da alenî münakasa ile satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasasına gireceklerin belli saatinde ve Merkez Kumandanlığı Satınalma komisyonunda hazır bulunmaları. (554) (6314)
8578

* * *

Maltepe Askerî lisesi ihtiyacı için 3000 metre nevresimlik bez 12-12-933 pazartesi günü saat 14 te alenî münakasa ile satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasasına gireceklerin belli saatinde ve Merkez Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (568) (6367)
8695

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut kıt'at ve müessesat ihtiyacı için 390 ton kıriple 191 ton lavamarin kömürleri 29 - 11 - 933 Çarşamba günü saat 14 te Merkez kumandanlığı Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları.
(592) (6454) 8841

* * *

İstanbul Levazım Yollama Müdürlüğü emrindeki vesaitin kâfi gelmediği zamanlarda nakliyatın temini için Mayıs 934 nihayetine kadar kiralanacak olan vesaitin münakasası talip zuhur etmediğinden münakasası 29 - 11 - 933 Çarşanba günü saat 14 de talik edilmiştir. Talip olanlar belli saatinde Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları.
(6491) (600) 8842

* * *

Merkez kumandanlığına merbut kıtaat ve müessesat ihtiyacı için yüz bin kilo kuru fasulye 20-12-933 çarşamba günü saat 15 de kapalı zarfla satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve pazarlığına gireceklerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda hazır bulunmaları. (608) (6512)

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut kıtaat ve müessesat ihtiyacı için 50 bin kilo nohut 20-12-933 Çarşamba günü saat 14 te alenî münakasa ile satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasasına girişeceklerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (606) (6513)

* * *

Halıcıoğlu ihtiyat zabit mektebi ihtiyacı için 25 adet dershane sırasile 30 adet yemekhane sırası 30-11-933 perşembe günü saat 15 ten 15,30 a kadar pazarlıkla satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve pazarlığına gireceklerin belli saatinde Merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda hazır bulunmaları. (607) (6516)

* * *

Maltepe askerî lisesi talebeleri ihtiyacı için 650 takım haricî elbise 24-12-933 tarih Pazar günü saat 14 te kapalı zarfla satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasasına gireceklerin belli saatinden evvel teklif mektuplarını İstanbul Merkez kumandanlığı satınalma komisyonuna vermeleri. (583) (6466)

* * *

Yeşilköy hava makinist mektebi talebelerinin ihtiyacı için 2500 kilo patates 750 kilo kuru soğan, 1000 kilo pırasa 2000 kilo lahana, 250 kilo kereviz 5-12-933 salı günü saat 14 te pazarlıkla satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve pazarlığına gireceklerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda hazır bulunmaları. (610) (6558)

* * *

Harbiye mektebi ihtiyacı için 8000 kilo yufka 19-12-933 salı günü saat 15 te alenî münakasa ile satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasasına iştirak edeceklerin belli saatinde Merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda hazır bulunmaları. (609) (6559)

* * *

Eskişehir Hava makinist mektebi ihtiyacı için 150 adet karyola 6-12-933 tarih çarşamba günü saat 15 te pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığa gireceklerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda hazır bulunmaları. (611) (6557)

* * *

Millî Müdafaa Vekâleti sıhhiye daire ihtiyacı için dört kalem malzeme 19-12-933 salı günü saat 14 te alenî münakasa ile satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı Satınalma komisyonunda hazır bulunmaları. (612)
(6556)

* * *

Gülhane hastahanesi için 600 tavuk 100 piliç 20-12-933 çarşamba günü saat 13,30 da alenî münakasa ile satın alınacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek için her gün, münakasaya girişeceklerin belli saatinde komisyonda hazır bulunmaları. (613) (6555)

* * *

Deniz Yollama Müdürlüğü emrindeki 12 No. lu mavna 21-12-933 perşembe günü saat 14 te alenî müzayede ile satılacaktır. Mavnayı görecek lerin köprüde Gümrük motörlerinin yanında görmeleri ve müzayedesine gireceklerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı satın alma komisyonunda hazır bulunmaları.
(614) (6554)

VAPURCULUK
TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL ACENTALIĞI
Liman Han, Telefon: 22925

MERSİN - İZMİR SURAT YOLU

Millet vapuru 29 Teşrinisani Çarşamba günü saat 10 da Sirkeci rıhtımından hareketle İzmir, Küllük, Bodrum, Fethiye, Antalyaya gidecek, dönüşte bunlara ilâveten Finike, Çanakkale, Geliboluya uğrayacaktır.

BANDIRMA YOLU

SAADET vapuru 28 Teşrinisani Salı günü Galata rıhtımından saat 18 de hareketle Bandırmaya gidecektir.

TRABZON YOLU

SAKARYA vapuru 28 Teşrinisani Salı günü saat 18 de Galata rıhtımından hareketle Trabzon yoluna gidecektir. Gidişte: Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Gireson, Vakfıkebir, Trabzon, Rizeye gidecek, dönüşte bunlara ilâveten Sürmene ve Orduya da uğrayacaktır.

Deniz Yolları İşletmesi
ACENTALARI :
Karaköy - Köprübaşı Tel. 42364
Sirkeci Mühürdar zade han Tel.:22740

Bandırma İlâve Postası

Cumartesi ve perşembe günlerine ilâveten pazartesi günü de posta vardır. Bu hatta "Adnan" vapuru tahsis edilmiştir.
8815 (6441)

Bartin aralık Postası

Bursa vapuru 27 ikinci teşrin pazartesi 18 de İdare rıhtımından kalkarak Ereğli, Zonguldak, Bartın, Amasra, Kuruçaşile, Cide'ye gidecek. Dönüşte Kuruçaşile'ye uğramıyacaktır. (6527) 8873

Ayvalık Aralık Postası

Mersin vapuru 27 ikinci teşrin pazartesi 17 de Sirkeci rıhtımından kalkarak gidiş ve dönüşte Gelibolu, Çanakkale, Küçükkuyu, Altınoluk, Edremit, Burhaniye, Ayvalığa uğrar.
(6528) 8873

DOĞRU İZMİR SURAT POSTASI

Konya vapuru 28 İkinci Teşrin Salı 11 de Galata rıhtımından kalkarak doğru İzmire gidecek ve dönecektir.

Ağrıların ve boğaz yanmalarının seri ve kati tesirli devası, ambalaj ve komprimelerinde ⊕ markası taşıyan hakiki ASPİRİNdir

İsrarla **ASPİRİN** isteyiniz!

2 ve 20 komprimelik ambalajlarda bulunur.

9463

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

130 kalem kimya âlât ve edevatı: Alenî münakasası: 4-12-933 pazartesi saat 14 te.

Deniz Kimyahanesi ihtiyacı için yukarıda mıkdarı yazılı 130 kalem kimya âlât ve edevatı 4 birinci kânun 933 pazartesi günü saat 14 te alenî münakasa ile alınacağından talip olanların yevmi mezkûrda şartnamesini görmek isteyenlerin de her gün Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma komisyonuna müracaatları. (6190) 8467

Tayyare piyangosu

16. ıncı Tertip 2. inci keşide

11 Kânunuevvel 1933 dedir

Büyük ikramiye 25,000 Liradır

Bu keşidede ayrıca 10,000; 4,000; 3,000 liralık ikramiye ve 20,000 liralık bir mükâfat vardır.

8561

Galatasaray Lisesi Müdürlüğünden:

1 — Mektebimiz leylî talebesinin 2 inci taksitinin 25 T. Sani 933 tarihinden itibaren alınmasına başlanacak ve 10 Kâ. Evvel 933 tarihine kadar devam olunacaktır.

2 — Taksitin bu müddet zarfında tamamen tahsil edilmiş bulunması zarurîdir. Pansiyon kanunu hiç bir mazeretin kabulüne müsait değildir.

3 — Memur Çocuklarının tenzilâattan istifade edebilmeleri için, 1 inci taksitte olduğu gibi, memuriyet vesikasının mektebe getirilmesi lâzımdır.

4 — Kardeşleri ücretle diğer bir resmî mektepte bulunan talebe mektep müdürlüğünden kardeşleri için tam taksit alınlığına dair getirecekleri vesika ile kardeş tenzilâtından istifade edebileceklerdir. (6358) 8673

DEVLET DEMİRYOLLARI İDARESİ İLÂNLARI

Mubayaasına lüzum görülen 80,000 adet kayın traverslerin kapalı zarfla münakasası 11-12-933 pazartesi günü saat 15 te Ankarada İdare Merkezinde yapılacaktır.

Tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde onar liraya satılan şartnamelerde yazılıdır . (6396) 8707

Haydar paşa limanı eşya tahmil ve tahliyesi işinin kapalı zarfla münakasası 14-12-933 perşembe günü saat 15 te Ankarada idare merkezinde yapılacaktır. Tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde beşer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (6474) 8783

Uyuşturucu Maddeler İnhisarından:

Afyon nakil ve satış ihbariye pulları

Alâkadaranca noksan yapıştılmaktadır. Bu gibi ihbariyelerin muamele görmesi için alâkadarların pul noksanını ödeme ile mecbur tutulacakları ilân olunur.

Nakil ve satış ihbariyelerinde gerek teslim eden ve gelen alan için ayrı ayrı on beşer kuruşluk pul yapıştırılmalıdır. (6526) 8872

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş

Konya Vilâyeti Daimî Encümeninden:

1 — Konya merkezinde inşa edilecek olan doğum ve çocuk bakım evinin inşaat ve tesisat bedeli keşfi (56183) lira 17 kuruş olup tanzim kılınan mukavele ve şartnamei fenniye si ahkâmına tevfikan inşaatı kapalı zarf usulü ile münakasaya çıkarılmıştır.

2 — İhale 14-12-933 tarihine müsadif Pazar günü saat on beşte Konya Vilâyeti Daimî Encümeninde yapılacaktır.

3 — Taliplerin bu gibi inşaatı ikmal etmiş bizzat mühendis veya mimar olduğuna veyahut bu evsafı haiz bir mühendis veya mimarla iştiraki mesai etmiş bulunduğuna dair noterden musaddak vesaik ibraz etmeleri lâzımdır.

4 — Bu hususta tanzim edilen proje resimleri şartname ve mukavelename sureti musaddakaları on lira bedel mukabilinde Konya Vilâyeti Daimî Encümen kaleminden alınabilir.

5 — Talipler yevmi ihaleden evvel projeleri tetkik ve mahallen tatbik ettiktten sonra münakasat kanununun onuncu maddesi mucibince ve eceklerini teklifnameye vesaiki matlubeti raptetmeleri muktazidir (6361) 8704

Barut inhisarı mübayaat Komisyonundan:

Lüzumu olan muhtelif renkte beş bin kilo ambalâj kâğıdı ile yirmi adet kauçuk torba müstacelen mübayaa edilecektir. Talipler yüzde yedi buçuk teminatları ile beraber 27 Teşrinisani 1933 Pazartesi günü saat on altıda ve nümunelerini görmek için Cumadan maada her gün Galatada Bahtiyar Hanındaki İdaremize müracaatları. (6486) 8845

İktısat Vekâletinden:

31 birinci kânun 1933 tarihinden itibaren memleketin her tarafında mecburî olarak tatbiki kararlaştırılmış olan ölçüler kanunu ve bunun tatbikine dair Nizamname hükümleri mücibince alâkadarların en geç mezkûr tarihe kadar her halde edinmek mecburiyetinde bulundukları aşarî metre sistemi ölçülerin satın alınmasında, sonradan zarar ve caza görmemek için, aşağıda nevileri yazılı yasak ölçüleri almamağa ve kullanmamağa dikkat etmeleri lüzumu ilân olunur. (6505)

A : Uzunluk ölçüleri :

Masa, dolap ve benzerlerine çizilerek veya yerleştirilerek kullanılan ölçüler.

B : Akıcı maddeler ölçüleri :

1 — Çinko , kurşun ve halitalarından yapılmış olanlar.

2 — Dibi kubbeli, işaret çivisi yerine saç halkalı olanlar.

3 — Kenarı ve dibi birbirine muvazi bir müstevide bulunmayan silme ölçüler.

4— Perakende ispirtolu içki satan yerlerde şarap ve rakı satışlarında Kullanılan boş bira, konyak ve diğer içki şişeleri.

C : Tartılar :

1 — Kurşun, kalay, Çinko gibi yumuşak maddelerden veya bunlara benzer vasıflarda maden halitalarından yapılmış olanlar.

2 — Lüzumu kadar temizlenmiş olmayup forma kumu ve ya dökümü temizlenmemiş olanlar.

3 — Her hangi yüzünde büyükçe gözler ve habbe dedikleri bulunan tartılar " Bu göz ve delikler macun, çinko ve benzerleri ile doldurulmuş olsa bile "

4 — alt kaidesi çıkıntılı bir kenarla dökülmüş veya böyle bir kenar yapmak üzere torna edilmiş tartılar.

5 — Başlığı vidalı tartılar.

Ç : Teraziler ve tartı âletleri :

1 — Ağaç manivelâ kollu teraziler.

2 — Kollardaki menşurlar a asılacak yerde kefeleri kollara bağlı olan teraziler.

3 — Orta menşurunun mücesse m dıl'ı üç menşurlara mücessem dılılırdan geçen müstevinin tazyık istikametinin aksi tarafında bulunan teraziler.

4 — Orta menşurunun yeri değişebilen müsavi kollu teraziler.

5 — Topuzu ileri geri sürülebilen bir kovanla birleştirilmiş olmayup bır çengelle ve doğrudan doğruya kantar koluna asılan kantarlar.

6 — Yük veya tartının yeri değiştirildiği zaman hassaslığının azalmasına sebep olabilecek dokunma ve sürütünmeler yapan masa terazileri ve basküller.

7 — Yaylı el kantarları. (6505) 8820

ANADOLU
Türk Sigorta Şirketi

4 Üncü Vakıf Han İstanbul

İhtiyat ve Sermayesi: **(1.000.000)** Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60)ı Türkler elindedir.

Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilen Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirketidir. Türkiyenin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiyenin en mühim müesseselerinin vebankalarının sigortalarını icra etmektedir.

Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil

sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.

Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531 8064

TELEFUNKEN'IN YARATTIGI EN SON ESER

Yeni Telefunken 125 modeli olup 19 — 2000 metreye kadar Kısa, Orta, Uzun dalgalı İstasyonları alır. Telefunken markasının dünyaca tanınmış fennî hususiyetlerini camî olmakla beraber fiyatca de gayet ucuzdur.

GÖRMEK VE DİNLEMEK İÇİN BİZİ ZİYARET EDİNİZ.

TELEFUNKEN

BOURLA BİRADERLER ve Şsi 10550

Hanımlara ve Beylere Müjde:

Türkiyede ilk türk

GÜZELLİK ENSTİTÜSÜ

Berlinin en maruf ve en büyük mektebinden mezun müteşebbis bir Türk Hanımının idaresinde Beyoğlu'nda Galatasaray Polis merkezi karşısında " V İ L L İ ,, salonlarında açılıyor.

8877 [10228]

Yüksek Mühendis mektebi Mübavaat Komisyonundan:

Cinsi	İhale tarihi	Saati
1 — 49 adet pergel takımı	28 - 11 - 933	14
2 — 33 kalem tersim levazımı	28 - 11 - 933	14,30

Yukarıda cins ve miktarı yazılı levazımın 21 - 11 - 933 tarihinde yapılan pazarlığına iştirak eden taliplerin verdikleri fiatler fazla görülmüş olduğundan mezkûr levazım pazarlığının 28 - 11 - 933 tarihinde yapılacağı ilân olunur. (6500) 8847

Deniz Levazım Satılnalma Komisyonundan:

8000 Kilo Süt 3000 Kâse yoğurt	Açık münakasası: 29 Teşrinisani 1933 çarşamba günü saat 10 da.
5000 Kilo süt	Açık münakasası: 29 Teşrinisani 1933 çarşamba günü saat 11 de.
34550 Kilo ekmek	Açık münakasası: 29 Teşrinisani 1933 çarşamba günü saat 13 te.
53568 kilo yaş sebze	Açık münakasası: 29 Teşrinisani 1933 çarşamba günü saat 14 de.
10752 kilo yaş sebze	Açık münakasası: 29 Teşrinisani 1933 çarşamba günü saat 15 te.
8905 Kilo sığır eti 1816 Kilo kuzu eti	Açık münakasası: 29 Teşrinisani 1933 çarşamba günü saat 16 da.

İstanbul deniz efradı ile Heybeliada deniz harp mektebi ve lisesi talebe ve efradının altı aylık iaşeleri ihtiyacı için yukarıda cins ve mikdarı yazılı erzak münakasaya konulduğundan şartnamelerini görmek isteyenlerin her gün ve itasına talip olacakların da münakasa gün ve saatlerinde muvakkat teminat makbuzlarile birlikte Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma komisyonuna müracaatları. (6012) 8279

SATILIK EV

Şişlide, Silâhşor sokağında kâin ve her türlü esbabı istirahati havi olan 14 numaralı hane satılıktır. İsteyenler cuma ve pazardan maada diğer günlerde 14 ile 16 arasında içindekilere müracaat edebilirler. (10181)

8788

PERTRIX

PERTRİKS cep fener pilleri
PERTRİKS anut bataryaları
Dünyada mevcut pillerin fevkindedir. Toptan ve prakende satış. Türkiye umumî vekili

ELEKTRON

Müessesatı, Galata
Ahmet Rüştü Z. Mehmet Hayri

8712 (9806)

KİRALIK

HAN ve MAĞAZA

Galata'da Mumhane sokağında 96 - 98 No. lu han mağaza ile beraber kiralıktır. Talip olanların Galata'da Karaköy palas hanında üçüncü katta 1-2 numerolu yazıhanede avukat Salih Reşit Beye müracaat olunmalı (10329

Dr. A. KUTIEL

Karaköy, Topçular caddesi No. 33
(9334) 8076